

פקודות המטה הארצי		
מספר: 14.01.34	תת-פרק: חקירת עבירות	פרק: חקירות

פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי	
שם פקודת המטה הארצי: עיכוב, מעצר ושחרור	
תאריך פרסום: 08/10/2013	
תאריך תחילה: 08/10/2013	
תאריך ביטול:	
נוסח: 6	

14.01.34 - עיכוב, מעצר ושחרור

תוכן העניינים

1. הגדרות
2. עקרונות בעיכוב או במעצר
3. עיכוב
4. מעצר בלא צו
5. מעצר על פי צו שופט
6. חובות הקצין הממונה
7. בקשות להוצאת צווי מעצר בבית המשפט
8. הבאת חשוד בפני שופט, להארכת מעצר או לשחרור בערובה
9. תקופות מעצר
10. העברת עצורים בין יחידות
11. שחרור לאחר מעצר או כליאה
12. אוכלוסיות מיוחדות
13. עיכוב, מעצר ושחרור של קטין - הוראות מיוחדות

1. הגדרות

בפקודת המטא"ר הזאת –

א. **"בן משפחה"** – כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א–1991, והוא כל אחד מאלה:

(1) בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, סב או סבתא, צאצא או צאצא של בן זוג, אח או אחות, גיס או גיסה, דוד או דודה, אחיין או אחיינית.

(2) קטין או חסר ישע המתגורר עם מי שאחראי עליו, כאמור.

(3) מי שאחראי לצורכי מחייתו, בריאותו, חינוכו או שלומו של קטין או חסר ישע, המתגורר עמו.

ב. **"הממונה המקצועי"** - כל בעל תפקיד מן המצוינים להלן, ביחס לתחומי החקירה שהוא אחראי להם:

(1) **ביחידות הארציות** – ראשי יחידות או סגניהם, ראשי זרועות וראשי המפלגים.

(2) **במחוז** - ראשי המפלגים, מפקדי יחידות החקירות או סגניהם או קצין אח"מ או קצין הנוער המחוזי או קצין נפגעי עבירה מחוזי.

(3) **במרחב** - קצין אח"מ או ראש לשכת חקירות או קצין הנוער המרחבי או קצין אלמ"ב מרחבי.

ג. **"הפקודה"** - פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969.

ד. **"הקצין האחראי לחקירה"** - כל קצין שמונה לנהל חקירה.

ה. **"הקצין הממונה"** - הקצין הממונה על החקירות בתחנה, בהיעדרו - מפקד התחנה, ובהיעדרם - הקצין הממונה על התחנה, באותה עת.

ו. **"הקצין הממונה על החקירות בתחנה"** - כל קצין הממלא תפקיד מן המפורטים להלן, ביחס לתחומי החקירות שהוא אחראי להם, לרבות קצין שמונה לשמש ממלא מקומו בהיעדרו:

(1) **בתחנה** - ראש משרד לחקירות ולמודיעין; ובתחנות גדולות גם קצינים שמונו כאחראים לתחומי חקירה ייחודיים, כגון קצין הנוער הממונה על יחידת נוער בתחנה, קצין אלמ"ב הממונה על יחידת אלמ"ב בתחנה, ראש יחידת רכוש, ראש יחידת פשעים וראש יחידה כללית.

(2) **במרחב** - קצין אח"מ מרחבי, מפקד ימ"ר, ר' מחלק תשאול, ראש לשכת חקירות, קצין את"ן מרחבי, ראש צח"ס מרחבי וקצינים שמונו כאחראים לתחומי חקירה ייחודיים, כגון ראש מחלק חקירות, קצין הנוער המרחבי, קצין נוער חשיפה בימ"ר, קצין האלמ"ב המרחבי וראש מחלק תאונות דרכים.

(3) **במחוז** - קצין אח"מ מחוזי, ראש ענף חקירות, קצין את"ן מחוזי, ראש יחידת חקירות מחוזית, ראשי מפלגים וראשי מחלקים ביחידות חקירות מחוזיות ובימ"ר וקצינים שמונו כאחראים לתחומי חקירה ייחודיים, כגון קצין הנוער המחוזי, קצין נוער חשיפה בימ"ר או קצין נפגעי עבירה מחוזי.

(4) **ביחידה ארצית** –מפקד היחידה וסגנו, ראשי זרועות, ראשי שלוחות, ראשי מפלגים, ראשי צוותים וראשי צוותי חקירה ביחידה לקניין רוחני.

(5) **במשמר הגבול** – רל"ח מג"ב וקצין חקירות ביחידות מג"ב.

(6) **באגף התנועה** - מפקד שלוחה במתנ"א, ראש מדור תאונות דרכים במת"ן, מפקד יה"ב או מפקד שלוחה ביה"ב.

ז. "חג" - מועד ממועדי ישראל המפורטים בסעיף 18א (א) בפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח – 1948.

ח. "חוקר נוער" – כהגדרתו בפקודת המטא"ר 14.01.05 – "חקירת קטיין";

ט. "חסד"פ" - חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.

י. "חסד"פ – מעצרים" - חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996.

יא. "כליאה" - החזקת עצור במקום מעצר.

יב. "מעצר" - הסמכות הנתונה לשוטר לעצור אדם ללא צו, על פי כל דין או על פי צו מעצר שיפוטי.

יג. "מקום מעצר" - מתקן המצוי באחריות משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר, אשר השר לביטחון הפנים הכריז עליו מקום מעצר.

יד. "עבירה בת מעצר" - עבירה שאינה חטא.

טו. "עייכוב" - הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי, בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה, כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש, בזמן ובתכלית.

טז. "עירבון כספי" - סכום כסף, שנקבע על ידי בית המשפט או קצין ממונה ומופקד בקופת בית המשפט או בחשבון בנק שהנהלת בתי המשפט תקבע לכך, במסגרת החלטה בדבר שחרור בערובה של חשוד או נאשם.

יז. "עצור בעבירת ביטחון" - אדם שנעצר בעקבות חשד לביצוע עבירה מן העבירות המפורטות בסעיף 35(ב) לחסד"פ - מעצרים, דהיינו עצור החשוד בעבירה לפי:

(1) סימן ב' או סימן ד' בפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וכן סעיפים 143, 144, 146 ו-147 לחוק האמור.

(2) תקנות 58, 59, 62, 64, 66, 67, 84 ו-85, לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

(3) סעיפים 2 או 3 לפקודת מניעת טרור, תש"ח - 1948.

(4) חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד - 1954.

(5) מי שעצור לפי חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח - 1967, והוא חשוד בעבירה שאילו נעברה בישראל הייתה אחת מהעבירות המנויות בסעיפים (1) - (4) לעיל.

יח. **"ערבות"** - התחייבות בכתב לתשלום סכום נקוב, אם לא ימולאו התנאים שנקבעו בכתב השחרור בערובה, שנקבעה על ידי בית המשפט או הקצין הממונה.

יט. **"ערובה"** - עירבון כספי או ערבות עצמית של חשוד או של נאשם, בין לבדם ובין בצירוף ערבות מכל סוג שהוא, ערבות או עירבון כספי של ערבים.

כ. **"קטין"** - מי שטרם מלאו לו 18 שנים;

כא. **"קצין מוסמך"** - כהגדרתו בפקודת המטא"ר 14.01.05 - "חקירת קטין";

כב. **"קרוב אחר"** - קרוב משפחה בגיר של קטין או אדם בגיר אחר המוכר לקטין, ובלבד שנשמעה עמדת הקטין לעניין זהות אותו בגיר;

כג. **"תובע"** - כהגדרתו בסעיף 12 לחסד"פ.

כד. **תחנת משטרה** - כמוגדר בצו סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (קביעת תחנות משטרה), תשל"ו - 1976: כל מקום שהוא נקודת משטרה, מקום מעצר משטרתי וכן כל מקום המצוי במטה משטרתי, ארצי, מחוזי, מרחבי ופלוגתי על שלוחותיהם או בתחנת משטרה, שבה פועלת יחידת משטרה כלשהי בתפקידי משטרה רגילים, ועליה ממונה אותה שעה קצין משטרה, שדרגתו מפקח משנה, לפחות.

2. עקרונות בעיכוב או במעצר

א. סמכותו של שוטר לעכב או לעצור אדם, היא אך ורק על פי חוק או מכוח הסמכה מפורשת בו.

ב. אין לעצור חשוד אם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות עיכוב או שחרור בערובה.

ג. עיכובו או מעצרו של אדם יהיה בדרך שתבטיח שמירה מרבית על כבוד האדם ועל זכויותיו;

ד. שוטר המבצע עיכוב - אינו רשאי להשתמש בכוח, לצורך ביצוע העיכוב;

ה. שוטר המבצע מעצר - רשאי להשתמש בכוח סביר, בהתאם לנסיבות המקרה, לצורך ביצוע המעצר, אם החשוד מתנגד למעצר או מתחמק ממנו;

ו. ההוראות לגבי ביצוע מעצר ועיכוב יהיו על פי הוראות חסד"פ - מעצרים, אלא אם חוק אחר קבע הוראות אחרות. נקבע בחוק אחר הסדר מיוחד, יחולו אותן הוראות בהתייחס לאותו הסדר. אין הוראות פקודה זו מתייחסות לביצוע מאסרים על פי פקודות מאסר, צווי מאסר לפי חוק ההוצאה לפועל וצווי הבאה;

ז. מילוי חובות השוטר, בעת העיכוב או המעצר, כמפורט בסעיף 24 וסעיף 72 לחסד"פ - מעצרים, הוא תנאי לחוקיות העיכוב או המעצר. אם לא מולאו חובות אלו על ידי השוטר העוצר, העצור אינו נחשב נתון במשמורת חוקית, וקמה לו הזכות להימלט ולהגן על עצמו מפני השוטר, כמפני תוקף;

ח. יש להעדיף מעצר בצו שופט, ככל שהדבר ניתן, על פני מעצר בלא צו, גם כשיש בחוק סמכות מעצר בלא צו ;

ט. תחילת מעצרו של אדם היא באחד מאלה :

(1) במעצר על פי צו שופט שניתן בנוכחות האדם - עם הודעת השופט בפניו על מתן הצו, אלא אם קבע השופט מועד אחר.

(2) במעצר על פי צו שופט שניתן בהיעדרו של האדם או במעצר שלא על פי צו שופט - עם מסירת הודעה כדין, מאת העוצר לאדם שעומדים לעוצרו, כאמור בסעיף 24 לחסד"פ - מעצרים, או עם עשיית מעשה גלוי למימוש המעצר, בנסיבות שבהן פוטר הדין ממתן הודעה, כאמור בסעיף 24 (ב) לחסד"פ - מעצרים ;

י. נעצר אדם - יש להביאו, ללא דיחוי, לתחנת המשטרה, למעט אם נתקיימו הנסיבות המפורטות בחוק, המאפשרות השעיית הבאתו לתחנת המשטרה. נסתיימו נסיבות אלה, יש להביאו, ללא דיחוי, לתחנת המשטרה ;

יא. מעצרו של אדם יסתיים באחד מאלה :

(1) בתום תקופת המעצר שנקבעה לו ;

(2) בהודעה לעצור על החלטת שופט או אדם מוסמך, על סיום מעצרו ;

(3) הותנה סיום המעצר בתנאים - בהתמלא התנאים ;

יב. לעניין מעצר בעבירות של בגידה וריגול על פי סימנים ב' או ד' בפרק ז' לחוק העונשין התשל"ז - 1977, חלות הוראות מיוחדות, הקבועות בסעיפים 124 ו- 125 בסימן ז' בפרק ז' לחוק העונשין, וכן הוראות פקודה זו, בשינויים המתחייבים ;

יג. לפי סעיף 38 לחסד"פ - מעצרים, בסמכותו של בית המשפט לפסוק פיצוי לאדם, אם לא היה יסוד למעצרו או שראה נסיבות אחרות המצדיקות את הפיצוי ;

יד. הטיפול בעצור חולה או פצוע שטרם הובא ליחידת משטרה והטיפול בעצור הזקוק לטיפול רפואי במקום המעצר יהא כמותווה בפקודת המטה הארצי 12.03.02 - "הטיפול הרפואי בעצורים".

3. עיכוב

א. עקרונות סמכות העיכוב

(1) כל עוד ניתן להסתפק בעיכוב, יפעיל שוטר סמכות זו, גם אם לאור נסיבות המקרה קיימת סמכות מעצר.

(2) עיכוב אדם מוגבל מראש בזמן ובתכלית. אין לעכב אדם מעל הזמן הדרוש בנסיבות המקרה, לביצוע הפעולה שלשמה הוקנתה סמכות העיכוב, ובכפוף לאמור בסעיף ג(5) להלן.

(3) הסמכות לעכב אדם על פי ההוראות בסעיף זה, כוללת סמכות לעכב כלי רכב שבו הוא נוסע.

(4) אם אדם אינו מציית להוראות שוטר שניתנו על פי סמכויות העיכוב או אם הוא מפריע לשוטר להשתמש בסמכות העיכוב - מוסמך השוטר לעצור אותו אדם ולהביאו לתחנת המשטרה, לתכלית שלשמה ביקש לעכבו ; גם אם מדובר בעבירת חטא וגם אם מדובר באדם שאינו חשוד בביצוע עבירה.

ב. עילות העיכוב

(1) עיכוב חשוד

(א) שוטר רשאי לעכב חשוד, כדי לברר את זהותו ומענו או כדי לחקור אותו במקום הימצאו או כדי למסור לו מסמכים כגון: דו"ח תנועה, הזמנה לדין - אם נתקיים אחד מאלה:

[1] יש לו יסוד סביר לחשד שאדם עבר עבירה, לרבות חטא.

[2] יש לו יסוד סביר לחשד שאדם עומד לעבור עבירה, העלולה לסכן את שלומו או את ביטחונו של אדם או את שלום הציבור או את ביטחון המדינה.

(ב) שוטר רשאי לדרוש מחשוד שעוכב כאמור, להילוות אליו לתחנת המשטרה, או רשאי לזמנו לתחנת המשטרה למועד אחר שייקבע, אם נתקיימו סעיפים [1] ו-[2] להלן:

[1] יש לו יסוד סביר לחשד שהחשוד עבר עבירה
או

יש הסתברות גבוהה (קרובה לוודאות), שהחשוד עומד לעבור עבירה, כאמור בסעיף (א) [2] לעיל.

[2] הזיהוי היה בלתי מספיק, כגון: לא היה אימות על ידי תעודה מזהה או היה חשש שהתעודה מזויפת או לא ניתן לחקור אותו במקום הימצאו.

(ג) ככלל, במקום שאין בכך כדי להפריע להמשך הטיפול המשטרתי, יש להעדיף זימונו של אדם לתחנת המשטרה, על פני הדרישה להילוות לשוטר.

(2) עיכוב עד

(א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה - רשאי הוא לעכב עד, שיכול למסור מידע הנוגע באותה עבירה, כדי לברר את זהותו או מענו וכדי לחקור אותו במקום הימצאו.

(ב) שוטר רשאי לזמן עד כאמור לתחנת משטרה קרובה, למועד סביר אחר שייקבע, לצורך חקירתו.

(ג) ביקש העד להיות מוזמן לחקירה בתחנת משטרה אחרת או להיות מוזמן למועד אחר - יש להיעתר לבקשתו, אלא אם צרכי חקירה מיוחדים לא מאפשרים זאת.

(ד) היה הזיהוי בלתי מספיק או היה חשש כי העד לא יתייצב לחקירה במועד - רשאי השוטר לבקש מאותו עד להילוות אליו לתחנת המשטרה, לצורך חקירתו.

(3) עיכוב לחיפוש ולבדיקת מסמכים

הוקנתה בחיקוק לשוטר הסמכות לחפש במקום, בכליו או על גופו של אדם, כגון סמכויות חיפוש על פי חוק סמכויות חיפוש בשעת חירום (הוראת שעה התשכ"ט - 1969), או הסמכות לדרוש מאדם הצגת מסמכים, כגון הסמכות לדרוש מאדם רישיון רכב - רשאי הוא לעכב אדם או רכב, כדי לבצע את החיפוש ולאפשר את הצגת המסמכים, וכן רשאי הוא לדרוש את שמו ומענו של האדם.

(4) עיכוב לביצוע צו מעצר או צו מאסר

- (א) ביצוע מעצר על פי צו מחייב הצגת הצו לנעצר, כמפורט בסעיף 5(א) להלן.
- (ב) היה לשוטר יסוד סביר לחשד, כי הוצא נגד אדם צו מעצר או צו מאסר, והצו אינו ברשותו לצורך ביצוע המעצר, רשאי הוא לעכבו עד לקבלת עותק מן הצו, לצורך ביצוע המעצר או המאסר על פיו, ובכפוף לסעיף 5(ב) להלן.
- (ג) לא ניתן לקבל עותק מן הצו, במקום הימצאו - רשאי השוטר לדרוש מאותו אדם להילוות אליו לתחנת המשטרה, לשם מסירת הצו וביצוע המעצר או המאסר על פיו.

(5) עיכוב רכב לשם חיפוש

- (א) שוטר רשאי לעכב כלי רכב ולערוך בו חיפוש, אם היה לו יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה בת מעצר וכי יש צורך לבצע חיפוש בכלי הרכב, כדי לאתר את מבצע העבירה או את קרבנה, או כדי לאתר ראיה הקשורה בעבירה.
- (ב) הוראות סעיף (א) לעיל, יחולו גם אם אצל השוטר קיים חשש שעומדת להתבצע עבירה מן העבירות המפורטות בסעיף 35(ב) לחסד"פ - מעצרים, וכמפורט בסעיף 1 לעיל.
- חשש לעניין סעיף זה, הוא גם מידע כללי בדבר כוונה לבצע פיגוע פח"ע, גם אם אין מידע קונקרטי לגבי זהות החשוד או יעד הפעולה.
- (ג) הוראות סעיף (א) לעיל, יחולו גם כאשר יש הסתברות גבוהה (קרובה לוודאות), שעומדת להתבצע עבירה בת מעצר; כגון, כאשר יש מידע אמין שמתקרב ברכב אדם מזוין המתכוון לבצע רצח.
- (ד) סמכות העיכוב לפי סעיף (א) לעיל, מתייחסת לעיכוב של כלי רכב, גם אם אין החשד מתייחס לכלי הרכב המסוים המעוכב. סעיף זה מסדיר את הנושא של עיכוב כלי רכב במחסומים.

ג. חובות שוטר בעת ביצוע עיכוב

(1) חובת הזדהות

- (א) שוטר המעכב אדם, יזהה עצמו תחילה, בפני האדם כשוטר ובציון שמו.
- (ב) שוטר שאינו במדים חייב, נוסף לאמור לעיל, להציג בפני האדם המעוכב תעודת מינוי.

- (ג) שוטר במדים, יציג תעודת מינוי רק על פי בקשת האדם המעוכב.
- (ד) הוראות סעיף (א) לעיל, לא יחולו במקרה של עיכוב לצורך ביצוע חיפוש ברכב, כאמור בסעיף ב (5) לעיל.
- אולם, שוטר המבצע עיכוב כאמור, יהיה, ככל האפשר, לבוש מדים או מצויד באמצעי זיהוי גלויים. אם לא יתמלאו תנאים אלו, יזדהה השוטר באמצעות תעודת מינוי.

(2) הודעה על העיכוב וסיבתו

- (א) שוטר המעכב אדם, יודיע לו מיד שהוא מעוכב.
- (ב) שוטר יודיע למעוכב מיד את סיבת העיכוב.

(3) נסיבות לדחיית קיום חובות השוטר

- (א) ניתן לדחות את מילוי החובות המפורטות לעיל, למעט החובה להודיע על עיכוב, בנסיבות כדלקמן:
- [1] בנסיבות העניין ברור, כי זהות השוטר וסיבת העיכוב, ידועות למעוכב.
- [2] מילוי החובות עלול לסכל את ביצוע העיכוב או לפגוע בביטחון השוטר או להביא להעלמת הראייה.
- (ב) חלפו הנסיבות כאמור - יש לקיים את החובות כאמור לעיל, מוקדם, ככל האפשר.

(4) משך העיכוב

- (א) לא יעוכב אדם או כלי רכב מעל לזמן סביר, הדרוש, בנסיבות המקרה, לביצוע הפעולה שלשמה הוקנתה סמכות העיכוב.
- (ב) בכל מקרה, לא יעוכב אדם או כלי רכב לפרק זמן העולה על 3 שעות. בעיכוב שבו מספר רב של מעורבים, רשאי הקצין הממונה להאריך את משך העיכוב לפרק זמן נוסף, שלא יעלה על 3 שעות, מנימוקים שיירשמו. הנימוקים יירשמו בטופס מ-1072 - "דו"ח פעולה" ובטופס מ-3133 - "דו"ח על עיכוב/מעצר/ שחרור", אם הוא ממגזר האג"ם או בטופס מ-3133 - אם הוא ממגזר האח"מ.
- (ג) חקירתו של עד או של חשוד, בתחנת המשטרה, אינה חלק מהעיכוב המוסדר בחסד"פ - מעצרים, ולכן משך חקירה זו, כמפורט בסעיפים ב(1), (2) לעיל, אינו נלקח בחשבון, לצורך חישוב משך העיכוב.
- (ד) עם תום העיכוב, ידווח השוטר שביצע את העיכוב בטפסים מ-1072 ומ-3133, אם הוא ממגזר האג"ם, או בטופס מ-3133, אם הוא ממגזר האח"מ, לפי העניין, אם נתקיים אחד מאלה:

[1] האדם הובא לתחנת המשטרה או זומן אליה.

[2] האדם עוכב לפרק זמן של 20 דקות או יותר.

(ה) טופס מ-1072 או מ-3133, לפי העניין, ימולא במקור ובהעתק. המקור יצורף לחומר או לתיק החקירה, וההעתק יתויק בתיק היחידה הנוגעת בדבר, לפי העניין.

(ו) אין בהוראה זו כדי לפטור מחובת דיווח, אם זו קיימת על פי פקודות אחרות.

ד. עיכוב על ידי אדם פרטי

(1) סמכויות אדם פרטי

(א) כל אדם רשאי לעכב אדם אחר, עד לבואו של שוטר, אם נתקיים אחד מאלה; והכל אם יש חשש שהחשוד יימלט או שזהותו אינו ידועה:

[1] האדם חשוד כי ביצע בפניו עבירת אלימות, פשע, גניבה או עבירה שגרמה נזק של ממש לרכוש.

[2] אדם אחר הקורא לעזרה, מצביע על אדם החשוד שביצע בפניו עבירה, כאמור בסעיף [1] לעיל.

(ב) חשוד שעוכב לפי סעיף (א) לעיל, יימסר לשוטר ללא דיחוי, ובלבד שמשך העיכוב לא יעלה על 3 שעות.

(ג) אדם המעכב לפי סעיף (א) לעיל, רשאי להשתמש בכוח סביר, אם החשוד סירב להיעתר לבקשת העיכוב, ובלבד שלא יהיה בשימוש בכוח כדי לגרום חבלה לחשוד.

(2) נודע לשוטר כי אדם פרטי עיכב אדם, תינתן, ככל האפשר, עדיפות לטיפול באירוע זה.

4. מעצר בלא צו

א. הוראות החוק

להלן הוראות החוק העיקריות שבהן נקבעו סמכויות של שוטר לעצור אדם בלא צו שיפוטי:

(1) סעיף 23 לחסד"פ – מעצרים.

(2) סעיף 28 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961.

(3) סעיף 5 (5) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א - 1971.

(4) סעיף 79 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א - 1971.

(5) סעיף 193 (ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

ב. עילות המעצר

(1) ככלל, ייעצר חשוד על פי צו שופט, אלא אם סבור שוטר העומד לבצע את המעצר, כי עקב הנסיבות, כגון: לוח הזמנים, צורכי החקירה וסיכון עתידי לאדם או לרכוש, לא ניתן להשהות את המעצר עד להוצאת הצו, ויש סמכות לבצע מעצר ללא צו, כמפורט בסעיף (2) להלן.

(2) שוטר מוסמך לעצור אדם בלא צו שופט, אם יש לו יסוד סביר לחשוד שאותו אדם עבר עבירה בת מעצר, ונתמלא גם אחד התנאים המפורטים להלן:

(א) החשוד עובר בפני השוטר או עבר זה מקרוב עבירה בת מעצר, והשוטר סבור, בשל העבירה שעבר, כי אותו חשוד עלול לסכן ביטחונו של אדם או את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה.

(ב) יש לשוטר יסוד סביר לחשש שהחשוד לא יופיע להליכי חקירה.

(ג) יש לשוטר יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי מעצרו יביא לידי שיבוש הליכי משפט, ובכלל זה להעלמת רכוש או להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת.

(ד) יש לשוטר יסוד סביר לחשש שהחשוד יסכן את ביטחונו של אדם או את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה.

(ה) החשד המיוחס לאדם הוא, כי עבר עבירה מן העבירות כדלקמן:

[1] עבירה שדינה מוות או מאסר עולם.

[2] עבירות ביטחון, לפי הפירוט הבא:

[א] סימן ב' או סימן ד' בפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וכן סעיפים 143, 144, 146, ו - 147, לחוק האמור.

[ב] תקנות 58, 59, 62, 64, 66, 67, 84, ו-85, לתקנות ההגנה (שעת חירום) - 1945.

[ג] סעיף 2 או 3 לפקודת מניעת טרור, התש"ח - 1948.

[ד] חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד - 1954.

[ה] מי שחשוד בעבירה שאילו נעברה בישראל הייתה אחת מהעבירות המנויות בסעיף [א] - [ד] לעיל, וניתן לעצרו לפי חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח - 1967.

[3] עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג - 1973, למעט שימוש והחזקה לשימוש עצמי.

[4] עבירה שבוצעה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק חס או קר.

[5] עבירת אלימות כלפי בן משפחה, כהגדרתו בסעיף 1א, לרבות כלפי מי שהיה בן משפחה בעבר.

(ו) האדם הינו משוחרר בערובה, ויש יסוד סביר להניח שהפר תנאי מתנאי השחרור או שהוא עומד להימלט מהדין או שהוא נמלט ממשמורת חוקית.

(3) שוטר מוסמך לעצור אדם אשר אינו מציית לסמכויות העיכוב שניתנו לשוטר בדין או אם האדם מפריע לשוטר להפעיל את סמכויות העיכוב.

נעצר אדם בעילה זו, יובא לתחנת המשטרה, לתכלית אשר לשמה ביקש השוטר לעכבו.

(4) ביטחון אדם, ביטחון הציבור - לעניין סעיף (2) לעיל, בנסיבות המתאימות, יש לראות גם בעבירות רכוש סיכון לביטחון האדם או הציבור. יובהר כי יהיו נסיבות בהן גם עבירות רכוש יכולות לשמש בסיס לחשש הסביר, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, בחומרת הפגיעה או במידע על עברו של החשוד.

(5) יובהר כי, בנסיבות המתוארות בסעיפים (2)(א)-(ד) לעיל, החשש שמבסס את עילת המעצר לא יהיה חשש בעלמא, אלא צריך שיעוגן בבסיס עובדתי, המתייחס לחשוד הספציפי, למידע המצוי בידי המשטרה, להתבטאויות החשוד, להתנהגותו ולנסיבות ביצוע העבירה.

(6) יובהר כי בנסיבות המתוארות בסעיף (2)(ה) לעיל, מטרת המעצר היא למנוע אפשרות של סיכון ביטחון האדם, ביטחון המדינה או ביטחון הציבור; וכאשר המדובר בחשד לביצוע עבירות כאמור, די בכך שאותו אדם חשוד כי ביצע את העבירות החמורות המצוינות בסעיף.

ג. אופן ביצוע המעצר

שוטר יקפיד הקפדה יתרה על אופן ביצוע המעצר, כפי שהוגדר במפורש בחוק. מילוי כל השלבים והדרישות מהווה תנאי לחוקיות המעצר.

(1) עם הפעלת סמכות המעצר, יזדהה השוטר בפני החשוד, כמפורט בסעיף 3ג (1) לעיל.

(2) השוטר יודיע לחשוד שהוא עוצר אותו.

(3) השוטר יודיע לחשוד את הסיבה למעצר, כלומר את החשד המיוחס לו, בהקדם האפשרי, במהלך ביצוע המעצר.

(4) בנסיבות חריגות כדלקמן, ניתן לדחות את קיום החובות האמורות בסעיפים (1) ו-(3) לעיל:

(א) הנסיבות אינן מותירות ספק כי זהות העוצר כשוטר ידועה לעצור, כגון שמכירו כשוטר באופן אישי או ממפגשים קודמים.

(ב) הנסיבות אינן מותירות ספק, כי סיבת המעצר ידועה לעצור, כגון שנעצר במהלך ביצוע העבירה.

- (ג) מילוי הוראות אלה עלול לסכל את ביצוע המעצר, כגון שהעצור עלול להימלט.
- (ד) מילוי הוראות אלה עלול לפגוע בביטחון העוצר, בשעת ביצוע המעצר או לתרום להעלמת ראיה, כגון שהעצור מחזיק בראיה ועומד לנצל את הזמן לשם השמדתה או העלמתה.
- (5) חלפו הנסיבות שמנעו מילוי הוראות סעיפים (1) ו-(3) לעיל, יקיים העוצר את ההוראות, בהקדם האפשרי.
- (6) יש להימנע, ככל האפשר, מדחיית מילוי ההוראות האמורות, למניעת ספיקות בדבר חוקיות המעצר.

ד. שחרור עצור בשטח

- (1) שוטר שעצר אדם והתברר לו, בטרם הביאו לתחנת המשטרה, כי ניתן לשחררו, משום שאין צורך בהמשך מעצרו, ישחררו מהמעצר, בשטח.
- (2) השוטר יתעד את המעצר ואת השחרור בטופס מ-3133 ויעביר את הדו"ח לקצין הממונה בהקדם האפשרי, באופן המפורט בסעיף ו להלן.

ה. הבאת עצור לתחנת המשטרה

- (1) עצר שוטר אדם ולא שחררו בטרם הביאו לתחנת המשטרה, יביאו, ללא דיחוי, לתחנת המשטרה אל הקצין הממונה, למעט בנסיבות חריגות, המפורטות להלן:
- (א) הבאת העצור למקום אחר, כדי שיקבל שם טיפול רפואי דחוף.
- (ב) השארת העצור במקום שבו נעצר או הבאתו למקום בו נדרשת נוכחות שוטר, כדי למנוע פגיעה באדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה או לצורך המשך החקירה, כאשר אין לשוטר אפשרות להביא את העצור לתחנה בעצמו או באמצעות שוטר אחר.
- (ג) השארת העצור במקום המעצר או הבאתו למקום האירוע, כאשר טובת החקירה דורשת פעולה דחופה שם, בנוכחות העצור.
- (ד) הבאת העצור למקום אחר, כאשר נוכחותו דרושה שם כדי למנוע פגיעה מיידית וחמורה בביטחון הציבור או המדינה או מוות או נזק גופני חמור לאדם.
- (ה) הבאת העצור, בהסכמתו, למקום אחר, כדי לתפוס ראיה או למנוע את השמדתה.
- (2) חלפו הנסיבות המפורטות לעיל שמנעו הבאת העצור לתחנת המשטרה, יובא העצור לשם, ללא דיחוי.
- (3) נעצר חשוד שלא באזור מגוריו, יישלח מברק לידיעת היחידה שבאזורה מתגורר החשוד.
- ו. דו"ח על מעצר - העוצר יערוך ויעביר לקצין הממונה, בהקדם האפשרי, דו"ח על המעצר, בטופס מ-3133 וזאת גם אם החליט לשחררו.

5. מעצר על פי צו שופט

א. ביצוע מעצר על פי צו - כללי

- (1) שוטר שיש לו סמכות לבצע מעצר ללא צו של שופט, על פי סעיף 4ב(2), לא יבצע את המעצר, אלא אם כן, אחת הסיבות הקבועות בסעיף 4ב(1) מצדיקה, שלא להשהות את ביצוע המעצר עד להוצאת צו של שופט.
 - (2) צו מעצר שניתן שלא בנוכחות העצור, תוקפו 180 יום, אלא אם כן, בית המשפט האריך את הצו.
 - (3) כל ההוראות החלות על השוטר בעת ביצוע מעצר ללא צו, יחולו, בשינויים המתחייבים, גם בעת ביצוע מעצר על פי צו.
 - (4) בעת ביצוע מעצר על פי צו, ימסור מבצע המעצר לעצור עותק מהצו. עותק מן הצו יכול שיהיה עותק שהתקבל באמצעות פקסימיליה.
- אם אין בידו עותק מהצו, ניתן להשתמש בסמכות העיכוב, כמפורט בסעיף 4ב(4) לעיל.
- (5) העצור יובא, ללא דיחוי, לתחנת המשטרה בפני הקצין האחראי לחקירה או בפני הקצין הממלא את מקומו, אלא אם הורה בית המשפט להביאו בפניו מיד.
 - (6) כל ההוראות החלות על הקצין הממונה בעת ביצוע מעצר בלא צו, כמפורט בסעיף 6 להלן, יחולו, בשינויים המתחייבים, גם על קצין המשטרה, כמפורט בסעיף 5 לעיל, שבפניו הובא העצור.
 - (7) הפרוצדורה בבית המשפט תהיה כמפורט בסעיף 7 להלן.

ב. עילות להגשת בקשה להוצאת צו מעצר

- (1) היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי אדם עבר עבירה, ונתקיימה עילה מן העילות המפורטות להלן, יגיש בקשה להוצאת צו מעצר, לבית משפט המוסמך להוציא את הצו. סדרי הדיון בבית המשפט יהיו כמפורט בסעיף 7 להלן. העילות להגשת בקשה לצו מעצר הן כדלקמן:
 - (א) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מחקירה או מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת.
 - (ב) קיים יסוד סביר לחשש שהחשוד יסכן את ביטחונו של אדם או את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה.
 - (ג) יש צורך לנקוט הליכי חקירה, שלא ניתן לקיימם, אלא כשהחשוד נתון במעצר.
 - (ד) האדם נמלט ממשמורת חוקית.
- (2) עילת מעצר בסעיף (ג) לעיל תנומק ב"נימוקים מיוחדים". שוטר המופיע בדיון להארכת מעצר לא יבקש מעצר על פי עילה זו, לתקופה העולה על 5 ימים, למעט במקרים מיוחדים, כמפורט בסעיף 9 להלן.

6. חובות הקצין הממונה

א. הבאת העצור בפני הקצין הממונה

- (1) הובא עצור שנעצר בלא צו לתחנת משטרה - יובא, ללא דיחוי, בפני הקצין הממונה.
 - (2) על אף האמור בסעיף (1), השוטר העוצר רשאי להביא את העצור בפני הקצין הממונה תוך שלוש שעות ממועד הבאתו לתחנת המשטרה – במקרים אלה:
 - (א) יש הכרח לעשות חקירה או בירור, לפני הבאתו של העצור בפני הקצין הממונה, שכן אלה דרושים לקצין הממונה כבסיס לקבלת ההחלטה בדבר המשך המעצר או השחרור.
 - (ב) באירוע בו נעצר העצור השתתפו אנשים רבים, ויש לברר את חלקו של כל אחד מהם, לפני הבאתו של העצור בפני הקצין הממונה, כבסיס לקבלת ההחלטה של הקצין הממונה בדבר המשך המעצר או השחרור.
 - (ג) הקצין הממונה אינו נמצא בתחנת המשטרה, בשל תפקיד נוסף אותו הוא ממלא, המחייב אותו להיות נוכח במקום אחר.שוטר שלא הביא מיד את העצור בפני הקצין הממונה, אלא עשה זאת לאחר שחלפה שעה אחת או יותר, יכין מסמך בו יפרט את הנימוקים לדחייה.
- השוטר העוצר יתייק את המסמך שהכין בתיק החקירה.
- (3) נמצא אדם בתחנת המשטרה, בין אם הגיע מיזמתו ובין אם עוכב או הוזמן לתחנה, ומצא שוטר כי אותו אדם חשוד בביצוע עבירה וכי יש עילה למעצרו או לשחרורו בערובה, יביאו בפני הקצין הממונה.
 - (4) נעדר הקצין הממונה מהתחנה או נבצר ממנו לדון בשחרורו של עצור, רשאי השוטר האחראי לחקירה, לשחרר את העצור לפי הוראות החוק; ובלבד שקיבל אישור לכך מן הקצין הממונה. אם הורה על שחרור בערובה, יקבל את אישור הקצין הממונה לערובה ולתנאיה.
- אישור לפי סעיף זה יכול להיות גם אישור טלפוני, אשר יתועד בכתב. שוחרר עצור בערובה לפי סעיף זה, יראוהו כאילו שוחרר על ידי הקצין הממונה.

ב. בירור והחלטת הקצין הממונה באשר למעצר או לשחרור בערובה או ללא ערובה

- (1) הובא העצור בפני הקצין הממונה, יפעל כדלקמן:
 - (א) יברר האם מעצר החשוד על ידי השוטר היה כדין וכי הייתה עילה למעצר, כאמור בסעיף 4ב לעיל. מצא הקצין הממונה כי לא הייתה עילה למעצר, ישחרר את העצור לאלתר.

(ב) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, לא ישחרר הקצין הממונה את העצור, אם מצא שיש עילה למעצרו, כמפורט בסעיף ב(1) לעיל. בנסיבות אלה ישקול הקצין הממונה את כל העובדות והנסיבות שהובאו בפניו, כמתואר להלן, ויחליט כיצד לנהוג בחשוד, על פי אחת החלופות כדלקמן:

- [1] שחרור החשוד לאלתר או שחרורו בערובה.
- [2] הבאת החשוד לאלתר בפני שופט, לשם הארכת מעצרו או לשחרורו בערובה, בתנאים שאינם בסמכות הקצין הממונה או כשהחשוד אינו מסכים לתנאי השחרור שקבע הקצין הממונה.
- [3] מעצר החשוד, עד הבאתו לפני שופט או עד שחרורו בערובה או שלא בערובה, ובלבד שסך כל שעות המעצר לא יהיה יותר מ-24 שעות, אלא אם כן התקיימו נסיבות חריגות, כמפורט בסעיף ב(3)-(4) להלן.
- (2) ככלל, יעדיף הקצין הממונה לשחרר את החשוד בערובה, והחלטה בדבר מעצר תינתן רק בנסיבות בהן השתכנע הקצין הממונה כי מתקיימת עילת מעצר, ולא ניתן להשיג את מטרת המעצר, אלא כשהחשוד במעצר.
- בהקשר זה, יבחן הקצין הממונה אם אין בשחרור בערובה בתנאים מסוימים, כדי להשיג את מטרת המעצר. שיקוליו באשר לשחרור בערובה יהיו כמפורט בסעיף 11 להלן.
- (3) לפני קבלת החלטתו, יאפשר הקצין הממונה לחשוד להשמיע את דבריו, לאחר שהזהירו כי אינו חייב לומר דבר העלול להפילו, כי כל דבר שיאמר עשוי לשמש ראיה נגדו וכן כי הימנעותו מלהשיב על שאלות עלולה לחזק את הראיות נגדו, והכל כמפורט בטופס מ-3015 - "דו"ח של הקצין הממונה/קצין משטרה".
- (4) אם סנגורו של החשוד נמצא בתחנת המשטרה, ומבקש להשמיע דבריו, ישמע הקצין את טענותיו, לפני מתן ההחלטה בגין מעצר החשוד או שחרורו בערובה. אין באמור לעיל כדי לחייב את הקצין הממונה להמתין לבואו של סנגור או לאפשר פגישה בין החשוד לסנגורו, אם קיימת מניעה לפגישה כאמור, על פי החוק, כמפורט בסעיף ו להלן.
- (5) החליט הקצין הממונה על מעצר, יודא כי ייעשה כל מאמץ לנקוט הליכי חקירה במהירות המרבית, כדי למנוע את הצורך בהארכת מעצר מעבר לנדרש.

(6) הפצת הטופס

(א) הקצין הממונה יתעד את שיקוליו ואת החלטתו בטופס מ-3015.

(ב) הטופס ימולא במקור ובשלושה העתקים ויופץ כדלקמן:

- [1] המקור - לתיק החקירה.
- [2] העתק ראשון - לבית המעצר.
- [3] העתק שני - לאוגדן דיווח למערכת מעצרים מקוונת.
- [4] העתק שלישי - לעצור.

ג. הבהרת זכויות לעצור

- (1) החליט הקצין הממונה לעצור את החשוד, מוטלת עליו חובה אישית להבהיר לו את הפרטים, כדלקמן:
- (א) דבר המעצר.
- (ב) סיבת המעצר, דהיינו החשד המיוחס לו ועילת המעצר, בשפה הידועה לו וברמת שפה המתאימה לו.
- (ג) זכותו שתימסר הודעה לאדם הקרוב לו ולעורך דין.
- (ד) זכותו להיפגש עם עורך דין.
- (ה) הקצין הממונה ימסור לעצור רשימה של עורכי דין המוכנים לשמש סנגורים לעצורים, שנערכה על ידי לשכת עורכי הדין. אולם, שוטר לא ימליץ, לא במישרין ולא בעקיפין, בפני חשוד או עצור או נאשם או עד או מתלונן או בפני כל אדם אחר, הפונה אליו כאל שוטר, על עורך דין מסוים, וכן לא יביע דעתו על עורך דין כלשהו.
- (ו) זכותו להיות מיוצג על ידי סנגור, בנסיבות המפורטות בסעיף 15 לחסד"פ או בחוק הסנגוריה הציבורית והתקנות שהותקנו מכוחו.
- הקצין הממונה ימסור לעצור דף הסבר בדבר הזכות להיות מיוצג על ידי סנגור.
- (ז) משך הזמן שניתן להחזיקו במעצר עד שישוחרר או עד שיובא בפני שופט.
- (2) הקצין הממונה ידאג לקבל אישור על קבלת ההודעות, בחתימת ידו של העצור, בטופס מ-3015.

ד. מסירת הודעה על מעצר

- (1) נעצר אדם, תימסר, ללא דיחוי, הודעה על מעצרו ועל מקום הימצאו, לאדם הקרוב אליו שהעצור נקב בשמו ושניתן לאתרו באמצעים סבירים, זולת אם ביקש העצור שלא להודיע, כאמור.
- (2) נעצר אדם, תימסר הודעה על מעצרו ועל מקום הימצאו גם לעורך דין אשר העצור נקב בשמו או לאחד מעורכי הדין המוכנים לשמש סניגורים, מן הרשימה שנערכה על ידי לשכת עורכי הדין ושנמסרה לו כאמור בסעיף ג (1) (ה) לעיל ואשר בו בחר החשוד, זולת אם ביקש העצור שלא למסור הודעה כאמור.
- האמור לעיל יחול בכפוף לסייג בבחירת סנגור מטעמים של ביטחון המדינה הקבוע בסעיף 14 בחסד"פ.
- (3) באחריות הקצין הממונה להודיע, ללא דיחוי, לקרוב ולעורך הדין גם על כל שינוי במקום החזקתו של העצור.
- (4) מסירת ההודעות כאמור בסעיף זה תתועד בכתב, והקצין הממונה יוודא, כי אמנם נמסרו ההודעות כאמור לעיל, לעורך הדין ולקרובו של העצור.

(5) **עיכוב ידיעה על מעצר על ידי בית משפט**

- (א) למרות האמור לעיל, היה ומדובר במעצרו של אדם בשל עבירת ביטחון, כאמור בסעיף 35 (ב) לחסד"פ - מעצרים או בשל פשע אחר שדינו מאסר 10 שנים ומעלה, רשאי שופט בית משפט מחוזי להתיר שלא תימסר ידיעה על המעצר. כן רשאי שופט בית משפט מחוזי להתיר שהידיעה תימסר רק למי שייקבע, אם אישר שר הביטחון בכתב, שביטחון המדינה מחייב סודיות המעצר או אם אישר מפכ"ל המשטרה בכתב שטובת החקירה מחייבת סודיות המעצר.
- (ב) את הפנייה לשר הביטחון או למפכ"ל המשטרה, לפי העניין, לשם קבלת האישור בכתב, יעשה הממונה על החקירה, בנתיבי הדרג המקצועי, באמצעות ראש חטיבת החקירות או מי מטעמו.
- (ג) הבקשה לקבלת הרשאה לעיכוב ידיעה על מעצר, תידון במעמד צד אחד. מטעם המבקש יתייצב בבית המשפט המחוזי, הקצין הממונה.
- (ד) ההרשאה לפי סעיף (א) לעיל, תהיה לתקופה שאינה עולה על 48 שעות. ניתן להאריכה, מעת לעת, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 7 ימים. בעבירות ביטחון המנויות בסעיף 35 (ב) לחסד"פ - מעצרים, סך כל התקופות לא יעלה על 15 ימים, אם שר הביטחון אישר בכתב שביטחון המדינה מחייב זאת.

(6) **מסירת הודעה על מעצר לקרוב המצוי מחוץ לישראל**

- (א) מתגוררים כל קרוביו של העצור מחוץ לישראל, יישלח מברק או דוא"ל לרח"ל אינטרפול/אח"ם, ובו דרישה להעביר, ללא דיחוי, הודעה על המעצר ועל מקום הימצאו של העצור, לאדם הקרוב אליו שהעצור מסר את פרטיו.
- (ב) ביקש העצור כי ההודעה על מעצרו תימסר לאדם המצוי מחוץ לישראל, על אף שיש לו קרובים המתגוררים בארץ, ישמע הקצין הממונה את הנימוקים לבקשתו וייענה לבקשה, אם מצא כי הבקשה מוצדקת, בשל קרבה מיוחדת או שיש אפשרות סבירה יותר כי יקבל סיוע מאותו אדם או מסיבות מיוחדות אחרות.
- סירב הקצין הממונה לבקשת העצור, יתעד את נימוקיו.
- (ג) המברק או הדוא"ל שיישלח לרח"ל אינטרפול/אח"ם יכלול את פרטי היחידה המבקשת, תיק החקירה הנוגע בדבר או מספר האירוע, לפי העניין, פרטי העצור והעבירה שבגינה נעצר, מקום המעצר, פרטי האדם הקרוב לעצור, כתובתו ומספר הטלפון.
- העתק המברק או הדוא"ל יתויק בתיק החקירה או בצמוד לחומר החקירה, אם לא נפתח לאירוע תיק פלילי.
- (ד) עם מסירת הידיעה לאדם הקרוב, ישלח רח"ל אינטרפול/אח"ם או מי מטעמו מברק או דוא"ל ליחידה הנוגעת בדבר, המאשר ביצוע הפעולה המבוקשת. העתק המברק או הדוא"ל יתויק צמוד להעתק הדוא"ל או מברק הדרישה, וישמש אסמכתא למילוי החובה למסור הודעה על המעצר.

(7) מסירת הודעה על מעצר של חולה נפש

(א) נעצר חשוד אשר קיים חשש כי הינו חולה נפש או לקוי בכושרו השכלי, יש להודיע לאדם הקרוב אליו, בין אם ביקש זאת החשוד ובין אם לאו.

(ב) כן יש להביא לידיעת העצור והאדם הקרוב אליו את זכותו של העצור להיות מיוצג על ידי עורך דין ולהיפגש עמו.

ה. פנייה לגורם מתאים, במקרה של תלויים בהשגחת העצור

טען העצור כי באחריותו נמצא, לשם טיפול או השגחה, ילד, חולה הרתנוק למיטתו או נכה, יוודא הקצין הממונה כי תיעשה פנייה לגורם המתאים, כדי שיקבל לידיו את הטיפול באדם שנשאר ללא טיפול והשגחה.

ו. פגישת עצור עם עורך דין

(1) עצור זכאי להיפגש עם עורך דין ולהיוועץ בו.

ביקש העצור להיפגש עם עורך דין או ביקש עורך דין להיפגש עם העצור, יאפשר זאת השוטר שבאחריותו נמצא העצור, האחראי לחקירה או האחראי למקום המעצר, לפי העניין, אלא אם קיבל הוראה בכתב לדחות את הפגישה, על ידי הגורם המוסמך, כמפורט בסעיף (6) להלן, למשך הזמן הנקוב באותה הוראה.

(2) פגישה ראשונה עם עצור תותר גם ללא הצגת ייפוי כוח בכתב מטעם העצור, אם הוברר כי עורך הדין זומן על פי בקשת העצור או על פי בקשת אדם קרוב לעצור, והעצור הודיע כי אינו מתנגד למינוי זה. פגישות נוספות בין אותו עורך דין לבין העצור יותרו, לאחר הצגת ייפוי כוח בכתב.

(3) מועדי הפגישות

(א) הפגישה הראשונה לאחר מעצר תתאפשר, ללא דיחוי, בכפוף לאמור בסעיף (6) להלן.

(ב) פגישה שאינה פגישה ראשונה

[1] פגישה שאינה פגישה ראשונה תיערך לפי תיאום מראש. בימים א - ה בין השעות 07:30 - 17:00; בימי ו' וערבי חגים, בין השעות 0800 - 1300.

[2] אם ניתן לאפשר את הפגישה גם בשעות אחרות, יתואם המועד גם לשעות אלה.

(4) תנאי הפגישה

(א) פגישת העצור עם עורך הדין תיערך ביחידות ובתנאים הראויים והמבטיחים את פרטיות השיחה וסודיותה, אולם באופן המאפשר פיקוח על תנועותיו והתנהגותו של העצור.

(ב) אין לאפשר פגישת עורך הדין עם יותר מעצור אחד בו זמנית, מחשש של תיאום גרסאות בין העצורים.

(5) **עצור בתנאי בידוד**

- (א) פגישת עצור המוחזק בתנאי בידוד עם עורך הדין תיערך, לאחר תיאום מוקדם עם האחראי לחקירה.
- (ב) האחראי לחקירה יפרט מראש, הוראות, אשר יאפשרו קיום פגישה בין עצור המוחזק בתנאי בידוד לבין עורך דין. בהוראות אלה יצוין גם מקום הפגישה.
- (ג) סבר האחראי לחקירה, כי יש מניעה לקיום הפגישה, ינהג כמותווה בסעיף (6) להלן.

(6) **דחיית פגישה עם עורך דין**

- (א) אין לדחות קיום פגישה בין עצור לעורך דין, אלא בנסיבות מיוחדות, כאשר ישנה הצדקה עניינית לכך, כמפורט בסעיפים (ב) - (ד) להלן.
- החשש, שמא פגישת עצור עם עורך דין תניע את העצור לא לשתף פעולה עם חוקריו, אינו מהווה, כשלעצמו סיבה המצדיקה דחיית הפגישה.

(ב) **העילות לדחיית פגישה עם עורך דין ומשך הדחייה**

- [1] נמצא עצור בעיצומם של הליכי חקירה או בעיצומן של פעולות אחרות הקשורות בחקירה, ובאופן שנוכחותו נדרשת להשלמתם, ועריכת הפגישה עם עורך הדין ללא דיחוי מחייבת את הפסקתם או את דחייתם למועד אחר, וסבר הקצין הממונה, כהגדרתו בסעיף 1ה לעיל, ובלבד שדרגתו רפ"ק לפחות, כי הפסקת ההליכים או הפעולות עלולה לסכן את החקירה באופן ממשי - רשאי הוא להורות, בהחלטה מנומקת, בכתב, על דחיית הפגישה, לזמן הנדרש להשלמת הפעולות, ובלבד שהדחייה לא תעלה על שעות ספורות.
- [2] שוכנע הקצין הממונה על החקירות בתחנה, כהגדרתו בסעיף 1ו לעיל, ובתנאי שהינו בדרגת רפ"ק לפחות, כי פגישת העצור עם עורך דין עלולה לסכל או לשבש מעצרים של חשודים נוספים באותו עניין או למנוע גילוי ראיה או תפיסת דבר שהושג בקשר לאותה עבירה – רשאי הוא, בהחלטה מנומקת בכתב, לדחות את הפגישה, לפרק זמן שלא יעלה על 24 שעות משעת המעצר.
- [3] הממונה המקצועי, כהגדרתו בסעיף 1ב לעיל ובלבד שדרגתו רפ"ק לפחות, רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, לדחות פגישת עצור עם עורך דין, עד 48 שעות משעת המעצר, אם שוכנע כי נתקיים אחד מאלה:
- [א] דחיית הפגישה דרושה לשם שמירה על חיי אדם או לצורך סיכול פשע.
- [ב] כשהדבר כרוך בעבירת ביטחון, כמוגדר בסעיף 1ז לעיל, והתקיימה עילה מהעילות המפורטות בסעיף (ד) [2] להלן.
- בנסיבות אלה, דרגת השכנוע בדבר קיום העילה צריכה להיות הגבוהה ביותר.
- [4] ההחלטה המנומקת תיכתב בשני עותקים, תכלול הסבר אודות העילות שהוזכרו לעיל ותתויק בתיק החקירה.

[5] יש להודיע לעצור ולסנגורו אודות ההחלטה לדחות את הפגישה.

ככלל, אין חובה להודיעם אודות הנימוקים להחלטה. כאשר לדעת בעל התפקיד שהורה על דחיית הפגישה אין בכך כדי לסכן חיי אדם או לפגוע בחקירה או לסכן אינטרס ציבורי אחר, יימסרו הנימוקים להחלטה.

(ג) אין באמור לעיל כדי לגרוע מזכותו של עצור שביקש זאת, קבלת הזדמנות סבירה להיפגש עם עורך דין, לפני שיובא לבית משפט בעניין מעצרו.

(ד) **דחיית פגישה בין עורך דין לעצור החשוד בעבירת ביטחון**

[1] **דחייה לשעות ספורות** - נמצא עצור החשוד בעבירת ביטחון בעיצומם של הליכי חקירה או בעיצומן של פעולות אחרות הקשורות בחקירת עבירות ביטחון, באופן שנוכחותו נדרשת להשלמתם, וסבר הקצין הממונה, ובלבד שדרגתו רפ"ק לפחות, כי הפסקת ההליכים או הפעולות עלולה לסכן את החקירה באופן ממשי - רשאי הוא להורות, בהחלטה מנומקת, בכתב, על דחיית הפגישה, לזמן הנדרש להשלמת הפעולות, ובלבד שהדחייה לא תעלה על שעות ספורות.

[2] **דחייה מעבר לשעות ספורות** -

[א] העילות לדחיית פגישת עצור החשוד בעבירת ביטחון עם עורך דין מעבר לשעות ספורות הן כדלקמן:

- הפגישה עלולה לשבש מעצר של חשודים אחרים.

- הפגישה עלולה להפריע לגילוי ראיה או לתפישתה, או לשבש את החקירה בכל דרך אחרת.

- מניעת הפגישה דרושה כדי לסכל עבירה או לשמור על חיי אדם.

[ב] ממונה מקצועי בדרגת סני"ץ רשאי לדחות פגישת עצור עם עורך דין, לפרק זמן שלא יעלה על 6 ימים ממועד ביצוע המעצר.

במניין ימים אלו, יילקח בחשבון פרק הזמן לדחיית הפגישה, בו עשה שימוש הקצין הממונה, כמצוין בסעיף [1] לעיל.

[ג] ממונה מקצועי בדרגת נצ"ם, רשאי לדחות פגישת עצור עם עורך דין לתקופה נוספת, שלא תעלה על 4 ימים.

[ד] ההחלטה בדבר הדחייה תינתן בכתב, תוך פירוט מרבי של הנימוקים לכך שבקיום הפגישה, יש כדי לקיים אחת העילות המצוינות בסעיף [א] לעיל. ההחלטה תצורף לתיק או לחומר החקירה, והתיעוד ילווה את העצור, אם יועבר למקום מעצר אחר.

[ה] לעצור תימסר הודעה על דחיית הפגישה; ואם ביקש, תימסר הודעה על הדחייה ומשכה גם לאדם קרוב שהעצור נקב בשמו.

[3] דחיית פגישה על ידי בית משפט

[א] סבר הקצין הממונה כי התקיימה עילה מן העילות המפורטות בסעיף [2] [א] לעיל, להאריך את משך דחיית הפגישה מעבר לתקופה הכוללת של 10 ימים, וסך כל התקופות שבהן נמנעה הפגישה עם עורך הדין לא יעלה על 21 ימים - יפנה בקשה לנשיא בית משפט מחוזי, לאחר שהבקשה אושרה על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

[ב] בקשה כזו תידון במעמד צד אחד, ואת המבקש ייצג שוטר בדרגת רב פקד ומעלה.

[ג] על החלטה לפי סעיף זה, רשאים הצדדים לערור בפני בית המשפט העליון, שידון בעניין בהרכב של שופט אחד.

[4] ערר

[א] נדחתה פגישת עצור עם עורך דין, שלא על ידי בית משפט, רשאי החשוד לערור על ההחלטה בפני נשיא בית משפט מחוזי, ובהיעדרו בפני סגן הנשיא של בית משפט מחוזי.

על החלטת בית המשפט ניתן לערור בפני בית המשפט העליון, שידון בעניין בהרכב של שופט אחד.

[ב] עצור רשאי להגיש ערר על החלטת הממונה, לפי סעיף 35(א) לחוק, לדחות פגישה עם עורך דין, באמצעות מפקד מקום המעצר שבו הוא מוחזק או על ידי סנגורו. כתב הערר יוגש לבית המשפט בשלושה העתקים, והעתק ממנו יינתן לתובע.

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי לפי סעיף 35(ה) לחוק, יוגש תוך 48 שעות מעת מסירת החלטת בית המשפט לבעלי הדין. כתב הערר יוגש לבית המשפט בשלושה העתקים, והעתק ממנו יינתן לצד שכנגד.

[ג] הדיון בערר יתנהל בהיעדר העצור, אלא אם ציווה בית המשפט כי הדיון יתקיים בנוכחותו.

[ד] הדיון בערר או בבקשה למעצר או לשחרור של עצור, שפגישתו עם עורך הדין נדחתה לפי סעיף זה, יתקיים עם העצור וסנגורו בנפרד, באופן שיימנע קשר ביניהם, אלא אם החליט השופט, מטעמים שיירשמו, כי אין בקיום הדיון, בנוכחותם של העצור וסנגורו יחדיו, כדי לסכל את מטרת דחיית הפגישה.

[ה] בדיון לפי סעיפים [ג] ו-[ד] דלעיל, רשאי בית המשפט לקבל ראייה, לרבות ראייה בדבר הטעמים שנרשמו למניעת הפגישה, אף שלא בנוכחות החשוד או סנגורו או בלי לגלותה להם; אם שוכנע שגילוי הראייה לחשוד או לסנגורו, עלול לפגוע בביטחון המדינה או לסכל את החקירה.

הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראייה, לפי פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א - 1971.

[ו] החליט בית המשפט לאפשר את הפגישה בין עורך דין לבין עצור, לפי סעיף זה, והודיע נציג המדינה במעמד מתן ההחלטה על רצון לערור עליה, רשאי בית המשפט לצוות על השהיית הפגישה, לתקופה שלא תעלה על 48 שעות. לעניין זה, לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות.

[5] **סיום תקופת הדחייה** - סבר בעל התפקיד אשר החליט על דחיית הפגישה בין עצור לעורך דין או שביקש את דחייתה מבית המשפט, כי נסתיימה העילה שבגינה נדחתה הפגישה או נסתיימה החקירה, לפי המוקדם - יאפשר את קיומה, אף אם לא נסתיימה תקופת הדחייה אותה קבע מראש או אותה ביקש מראש מבית המשפט.

ז. עתירה בדבר מינוי סגור

(1) ביקש עצור החשוד בעבירת ביטחון למנות לעצמו סגור, ונמנע הדבר ממנו, רשאי הוא לעתור על כך לבית המשפט המחוזי.

(2) מפקד מקום המעצר יעביר את העתירה לבית המשפט המחוזי, והדיון בעתירה יתקיים בפני העצור, תוך 48 שעות מהגשת העתירה.

7. בקשות להוצאת צווי מעצר בבית המשפט

א. הגשת בקשה להוצאת צו מעצר

(1) סמכות עניינית ומקומית

(א) בית המשפט המוסמך להוציא את צו המעצר, כל עוד לא הוגש כתב אישום, הוא בית משפט השלום אשר באזור שיפוטו התקיים אחד מאלה:

[1] נעברה העבירה, כולה או מקצתה.

[2] נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה.

[3] האדם עצור באזור שיפוטו של בית משפט אחר ולא ניתן לפנות לבית המשפט שבאזור שיפוטו התקיים האמור בסעיפים [1] ו-[2] לעיל, בשל נסיבות מיוחדות, שיפורטו; כגון שהארכת המעצר בוצעה במשמרת שבה פועלים רק חלק מבתי המשפט.

(ב) לאחר הגשת כתב אישום, בית המשפט המוסמך להוציא צו מעצר הוא בית המשפט המוסמך לדון בכתב האישום. אם הוגש ערעור, בית המשפט המוסמך להוציא צו מעצר הוא בית המשפט של ערעור.

(ג) הוגשה בקשה לבית המשפט לפי חוק זה בעניין מעצר או שחרור, ימשיך אותו בית משפט לדון בכל בקשה הנמצאת בסמכותו העניינית בקשר לאותה עבירה, אף אם נתונה סמכות מקומית גם לבית משפט אחר, אלא אם התקיים אחד מאלה:

[1] הבקשה הקודמת התייחסה למעצר בנסיבות האמורות בסעיף (א) [3] לעיל.

[2] חקירת העבירה הועברה ליחידת חקירות אחרת.

(2) סדרי הדין בהגשת בקשה להוצאת צו מעצר

(א) הבקשה תוגש על ידי החוקר המטפל בתיק החקירה או על ידי שוטר אחר הבקיא בתיק החקירה, כשהיא נתמכת בהצהרת שוטר, שלאחר אזהרה, בדבר העובדות המהוות בסיס לבקשה, כולל:

[1] העובדות המקנות סמכות לבית המשפט.

[2] תמצית העובדות והמידע שעליהם מבוססת הבקשה.

[3] עילת המעצר.

[4] פרטים על מעצרים קודמים ועל בקשות מעצר קודמות, הנוגעים באותו עניין והמתייחסים לחשוד, והחלטות בית המשפט בהן.

(ב) בקשה לבית משפט להוצאת צו מעצר, תוגש על גבי טופס מ - 3096 - "בקשה להוצאת צו מעצר".

(ג) הבקשה תמולא במקור ובשני העתקים. המקור יתויק בתיק בית המשפט. ההעתק הראשון יתויק בתיק החקירה וההעתק השני יימסר לחשוד או לסנגורו.

(ד) המסמכים שיצורפו לבקשה

[1] טופס 211 של בתי המשפט - "צו מעצר".

[2] העתקים מבקשות מעצר קודמות, באותו עניין, הנוגעות באותו חשוד.

[3] הפרוטוקולים של דיוני בית המשפט בבקשות המעצר הקודמות נגד אותו חשוד.

[4] חומר חסוי, לעיון בית המשפט בלבד, לרבות החומר החסוי שהוגש בדיונים קודמים של בית המשפט.

חומר חסוי בסעיף זה הוא חומר אשר חשיפתו, בשלב זה, עלולה לפגוע בניהול החקירה או לפגוע באינטרס ציבורי חשוב אחר.

(ה) במקרה של בקשה דחופה, כאשר לא ניתן להשיג את המסמכים המפורטים בסעיפים (ד) [2] – [4] לעיל, עד מועד הדיון, ניתן לבקש מעצר ללא המסמכים האמורים. במקרה כזה, מוסמך בית המשפט, אם שוכנע כי יש ברשותו המידע הנדרש למתן ההחלטה, להאריך את תקופת המעצר עד 24 שעות בלבד.

(ו) כל החומר הנוגע בבקשת המעצר, לרבות מידע עליו מבוססת הבקשה והחומר הנמסר בהליך, נמסר לעיון שופט בלבד, למעט הבקשה שעותק ממנה יינתן גם לעצור. יש להקפיד לקבל את החומר חזרה לאחר שהשופט עיין בו וסימן אותו.

(ז) השופט, החשוד או סנגורו רשאים לחקור את איש המשטרה לגבי בקשתו להוצאת צו מעצר, כמפורט בסעיף ד להלן.

- (3) בעת הגשת הבקשה להוצאת צו מעצר, רשאי איש המשטרה להציג בפני השופט מידע או ראיות, אף אם אינם קבילים בהמשך המשפט, לרבות עדות שמיעה ובדיקת פוליגרף.

ב. מועד הגשת הבקשה להוצאת צו המעצר

- (1) הבקשה להוצאת צו מעצר תוגש לבית המשפט, ככל שניתן, במועדים שנקבעו לכך בהסדרי בית המשפט.
- (2) התעורר צורך לפנות לבית המשפט, בשעה או במועד השונה מההסדר הקבוע, תכלול הפנייה לבית המשפט הסבר לצורך הדחוף שהתגלה.

ג. טיעונים למעצר

- (1) בבואו לטעון למעצר בבית המשפט, יסתמך השוטר בטיעונו, על הראיות והמידע שבתיק החקירה, וחובתו לקחת את תיק החקירה עמו לבית המשפט.
- (2) בעת הטיעון, יקפיד השוטר להבהיר לבית המשפט, לחשוד ולסנגורו את הנימוקים לבקשתו, בלי לגלות חומר חסוי.
- (3) אם רצונו לבסס טיעונו על חומר חסוי, יגיש את החומר לעיון השופט בלבד ויקבלו חזרה לאחר עיון השופט.

ד. חקירת השוטר

- (1) השופט, החשוד או סנגורו רשאים לחקור את השוטר על הבקשה להוצאת צו מעצר.
- (2) נתבקש השוטר להשיב על שאלה הנוגעת בחומר חסוי, יבקש למסור את התשובה בכתב, לעיונו של השופט בלבד וינמק את בקשתו בסודיות המידע.
- (3) החליט השופט להיענות לבקשה, יודא השוטר כי מסמך התשובה סומן על ידי השופט, כי דבר העיון נרשם בפרוטוקול, וכי מסמך התשובה יוחזר אליו לאחר העיון. השוטר יתייק את מסמך התשובה המסומן, בתיק החקירה.
- (4) סירב השופט להיענות לבקשת השוטר והורה לו להשיב בנוכחות הנאשם או סנגורו, רשאי השוטר להודיע כי הוא חוזר בו מהגשת החומר אליו מתייחסת השאלה או להשיב על השאלה לפי הנחיית השופט באופן גלוי.
- בקבלת החלטה בסוגיה זו, ינהג השוטר על פי הנחיות שקיבל מהממונה עליו, מראש. אם לא ניתנו הנחיות מראש, יבקש הפסקה בדיון, לשם התייעצות עם הממונה עליו, ויפעל על פי ההנחיות שיקבל.

ה. פרוטוקול

- (1) הדיון בבקשת המעצר יתועד על ידי בית המשפט בפרוטוקול, והשוטר יודא כי הוא קיבל העתק מהפרוטוקול ויצרפו לתיק החקירה.
- (2) חומר חסוי, כולל תשובות שתוכנן חסוי, שנמסר במהלך הדיון, והוחזר לשוטר, יוכנס למעטפה ויצורף, עם הפרוטוקול, לתיק החקירה.

ו. הפצת צו המעצר

- (1) צו המעצר ימולא במקור וארבעה העתקים אשר יופצו כדלקמן:
- (א) המקור - לבית המעצר.
 - (ב) העתק ראשון - לתיק החקירה.
 - (ג) העתק שני - לתיק בית המשפט.
 - (ד) העתק שלישי - לעצור.
 - (ה) העתק רביעי - לאוגדן דיווח, למערכת המעצרים המקוונת.
- (2) שוטר יזין את פרטי צו המעצר למערכת המעצרים המקוונת, בהקדם האפשרי.
- ז. הוצאת צו מעצר שלא במעמד החשוד - דיון בבקשה להוצאת צו מעצר שלא במעמד החשוד יתקיים בדלתיים סגורות, אלא אם הורה השופט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

8. הבאת חשוד בפני שופט, להארכת מעצר או לשחרור בערובה

א. הנסיבות להבאת חשוד בפני שופט

שוטר יביא את החשוד בפני שופט, בנסיבות כדלקמן:

- (1) החשוד נעצר על פי צו מעצר שניתן בהיעדרו, והשופט הורה להביאו בפניו.
- (2) הקצין הממונה סבור כי המשך מעצרו של החשוד מעבר ל-12 שעות, 24 שעות או 48 שעות לפי העניין, דרוש בשל אחת או יותר מן העילות האלה:
 - (א) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת.
 - (ב) קיים יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את ביטחונו של אדם או את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה.
 - (ג) יש צורך לנקוט הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם, אלא כשהחשוד נתון במעצר.
 - (ד) החשוד נעצר, כי יש יסוד סביר לחשד שהוא נמלט ממשמורת חוקית.
- (3) הקצין הממונה סבור כי בנסיבות המקרה ניתן לשחרר את החשוד בערובה, אך מן הראוי להתנות את שחרור החשוד בערובה בתנאים נוספים, שאינם בסמכותו, או שהחשוד אינו מסכים לתנאי השחרור שקבע הקצין הממונה, ושייקבעו על ידי בית המשפט.
- (4) החקירה נגד החשוד הסתיימה, והתובע סבור כי לכאורה יש מקום להגיש נגד העצור כתב אישום ויש לכאורה עילה לבקש מבית המשפט לעצור את החשוד עד סיום ההליכים.

ב. מועדי הבאה בפני שופט

(1) חשוד שנעצר בלא צו או על פי צו שניתן בהיעדרו, יובא בפני שופט, בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-24 שעות מתחילת מעצרו, לשם דיון בהמשך מעצרו או בתנאי שחרורו בערובה.

(2) חשוד שנעצר על פי צו בית משפט יובא בפני שופט, בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-24 שעות מתחילת מעצרו. קצין משטרה אינו מוסמך, בכל מקרה, להאריך את משך המעצר הזה.

(3) **דחיית הבאתו של עצור בפני שופט**

(א) הכלל

יש לעשות כל מאמץ להשלים את פעולות החקירה הנדרשות ולהביא עצור שנעצר בלא צו, בפני שופט, בתוך 24 שעות ממועד מעצרו, ולהימנע מהפעלת הסייג לכלל הקבוע בסעיף (ב).

(ב) הסייג לכלל

חרף האמור לעיל, על פי סעיף 30 לחוק, הקצין הממונה רשאי לדחות הבאת עצור שנעצר בלא צו בפני שופט; וזאת אם מתקיים אחד מאלה:

[1] יש צורך לבצע פעולת חקירה דחופה, שמתקיימים בה שני תנאים מצטברים אלו:

[א] לא ניתן לבצע את פעולת החקירה, אלא בהיות החשוד במעצר.

[ב] לא ניתן לדחות את פעולת החקירה, עד לאחר הבאת העצור בפני שופט.

[2] יש צורך לבצע פעולת חקירה דחופה, בהקשר של עבירת ביטחון, כמוגדר בסעיף 1ז.

(ג) תפקיד החוקר

[1] חוקר שסבור, כי התקיים אחד משני הסייגים הקבועים בסעיף (ב) ויש חשש שדחיית החקירה, לשם הבאת העצור בפני שופט, עלולה לפגוע בחקירה פגיעה ממשית – יביא את העניין בפני הקצין הממונה, וזאת בכל אחת מנסיבות אלה:

[א] נתקבלה החלטה לעצור את החשוד ל-24 שעות, ובמהלך התעורר צורך לבצע פעולות חקירה, כקבוע בסעיף (ב).

[ב] בנסיבות חריגות, כאשר מתחילת המעצר, ברור כי יש צורך לבצע פעולות חקירה כקבוע בסעיף (ב), וידוע מראש שלא ניתן יהיה לבצע בתוך 24 שעות.

[2] חוקר שקיבל את אישור הממונה המקצועי לדחות את הבאת העצור בפני שופט ואת הנימוקים להחלטת הממונה המקצועי, כקבוע בסעיף (ו) [3], יצרף מסמכים אלו לטופס מ-3015 שבתיק החקירה, להבהרת הנסיבות שהובילו להחלטת הממונה המקצועי, בבית המשפט.

[3] החוקר יפרט, בכתב, את פעולות החקירה שבוצעו במהלך ההשהיה, יציין אלו מהן היו דחופות ואת שעות ביצוען ויצרף מסמך זה לטופס מ-3015, לפני הבאת העצור בפני שופט, לשם הארכת מעצר. המסמך ישמש, בין היתר, להבהרת הנסיבות לדחיית הבאת העצור בפני השופט.

(ד) תפקיד הקצין הממונה

[1] הקצין הממונה שקיבל פנייה מאת החוקר, כאמור בסעיף (ג) [1], והוא סבור, כי יש לדחות את מועד הבאת העצור בפני שופט עד 24 שעות נוספות לאחר 24 השעות ממועד המעצר, או כי יש לדחות מראש את הבאת העצור בפני שופט עד 48 שעות, לצורך פעולת חקירה מן הפעולות הקבועות בסעיף (ה) – יעלה את חוות דעתו ואת הנימוקים לה על הכתב ויעבירה לאישור הממונה המקצועי.

[2] בנסיבות מסוימות, כאשר לא ניתן להשהות את הפנייה וקבלת האישור, ניתן לקבל אישור בטלפון.

[3] הקצין הממונה שקיבל את אישורו של הממונה המקצועי לדחות את הבאת העצור בפני שופט, כקבוע בסעיף (ו) – יורה להביא את העצור בפני שופט, מיד לאחר השלמת הפעולה הדחופה שלשמה נדחתה הבאת העצור בפני שופט.

[4] הקצין הממונה שקיבל את אישורו של הממונה המקצועי לדחות הבאת עצור בפני שופט, יפעל כקבוע בסעיף 6, לפי העניין.

(ה) המלצת הקצין הממונה לדחות הבאת עצור בפני שופט – הנסיבות

הקצין הממונה ימליץ לדחות הבאת עצור בפני שופט, בין היתר, לביצוע פעולות חקירה אלה:

[1] בפעולה בה נדרשת נוכחות של העצור או שיתוף פעולה מצדו, והקצין הממונה סבור שלא ניתן לדחות את החקירה לשם הבאת העצור בפני שופט, משום שיש חשש, כי דחייה זו עלולה לפגוע בחקירה פגיעה ממשית:

[א] עריכת מסדר זיהוי, אשר יש חשש שדחיית עריכתו לא תאפשר את עריכתו, כלל.

[ב] עריכת חיפוש חיצוני בגוף, אשר יש חשש שדחיית עריכתו תפגע ביכולת המשטרה לבסס תשתית של ראיות.

[ג] העצור חשוד בביצוע עבירה חמורה ומצוי בעיצומה של חקירה או שחזור, או שהעצור הביע נכונות לשתף פעולה בביצוען של פעולות אלה.

[ד] עריכת חיפוש, איתור או תפיסה של רכוש הקשור בביצוע העבירה הנחקרת ויש חשש להיעלמות החומר נשוא החיפוש – כל זאת כאשר לא ניתן לבצע את הפעולות כאמור ללא נוכחות העצור.

[ה] עריכת עימות בין העצור לבין עד, חשוד או עצור אחר ולא ניתן לערוך את העימות במועד מאוחר יותר.

[ו] נקיטת פעולת חקירה מיוחדת בהקשר לעצור שלא ניתן להשלימה ללא נוכחותו.

[ז] בעבירה הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג) לחסד"פ – מעצרים, שלא היה בידי המשטרה סיפק לאסוף את החומר שיש להציג בפני שופט; וזאת בשל מורכבות החקירה, היקף החקירה או כשיש חשש ממשי לסיכול החקירה.

[2] פעולה בה נדרשת חקירה חשאית דחופה, והבאת העצור בפני שופט טרם ביצועה עלולה לפגוע בחקירה, בשל חשיפת המעצר.

[3] פעולה בה נדרש למנוע יצירת קשר בין העצור לבין אחרים, לשם ביצוע פעולת חקירה דחופה אחרת, והבאת העצור בפני שופט טרם ביצועה עלולה לפגוע בחקירה, בשל יצירת קשר בין העצור לאחרים.

[4] פעולות כגון אלה, שיש יסוד סביר להניח, כי ביצוען ותוצאותיהן יביאו להחלטה לשחרר את העצור, ומשכן עד 6 שעות מעבר ל-24 השעות ממועד המעצר:

[א] צילום העצור, לקיחת טביעת אצבעות מן העצור, נטילת דגימה ביולוגית, השוואת התוצאות לצילומים, לטביעות אצבעות אחרות, לדגימות ולנתוני זיהוי אחרים; ביצוע בדיקה וצילום של זירת העבירה.

[ב] בדיקת בגדי העצור וחפצים אחרים של העצור.

[ג] גביית עדות מקרבן העבירה ומעדי ראיה או מעדים אחרים, הזמינים אותה עת.

[ד] אימות פרטי הזיהוי של העצור.

[ה] אימות טענת אליבי של העצור.

(ו) סמכות הממונה המקצועי

[1] הממונה המקצועי שקיבל פנייה מאת הקצין הממונה, לדחות את הבאת העצור בפני שופט, כקבוע בסעיף (ד)[1], לפי העניין, יחליט אם לדחות את הבאת העצור בפני שופט, לאחר ששקל אם נתקיימו הנסיבות הקבועות בסעיף (ה).

הממונה המקצועי יעלה על הכתב, את החלטתו ואת הנימוקים לה.

[2] הממונה המקצועי שהחליט לאשר את דחיית הבאת העצור בפני שופט רשאי לתת את החלטתו באמצעות הטלפון, טרם שיעלה על הכתב את החלטה ואת הנימוקים לה.

[3] הממונה המקצועי שהחליט לאשר את דחיית הבאת העצור בפני שופט יעביר את החלטתו הכתובה ואת הנימוקים לה, לחוקר, באמצעות הקצין הממונה, לצורך צירופה לטופס מ-3015.

(4) מועדי הבאה בפני שופט בשבת ובחג

- (א) חל מועד הבאת עצור בפני שופט בשבת או בחג, יובא העצור בפני שופט לפני כניסת השבת או החג.
- (ב) חל מועד הבאת עצור בפני שופט, כאמור בסעיף (א) לעיל, ואישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב, כי לא ניתן להביא את העצור בפני שופט לפני כניסת השבת או החג, בשל צורכי חקירה מיוחדים, יובא העצור בפני שופט, לא יאוחר מתום 4 שעות מצאת השבת או החג.
- החלטה בדבר צורכי חקירה מיוחדים תתועד ותצורף לטופס מ-3015.
- (ג) בוצע המעצר פחות מ-4 שעות לפני כניסת השבת או החג, או במהלך השבת או החג, יובא העצור בפני שופט, לא יאוחר מתום 4 שעות מצאת השבת או החג, או בתום 24 שעות מעת מעצרו, הכל לפי המאוחר.
- (ד) עלה משך החג או צירוף משך החג והשבת על 48 שעות, ולא ניתן להביא את העצור בפני שופט עד סמוך לפני כניסת השבת או החג, יובא העצור בפני שופט, בהקדם האפשרי, לאחר צאת השבת או החג, או בתום 24 שעות מעת המעצר, הכול לפי המאוחר.
- (ה) בשנה שבה חל ראש השנה בימי חמישי ושישי בשבוע, כך שצירוף החג והשבת עולה על 72 שעות ויש להביא עצור לפני שופט לא יאוחר מתום 32 שעות מעת מעצרו, יובא העצור בפני השופט על פי תיאום עם השופט, ביום שני של ראש השנה. ייעשה מאמץ להימנע, במידת האפשר, מחילול שבת וחג בקיום ההליך.
- ביקש עצור שלא להביאו בפני שופט, לפני צאת השבת או החג, יובא בפני שופט, בהקדם האפשרי, לאחר צאת השבת או החג. דבר בקשתו של העצור יתועד בכתב.
- (ו) רשימת בתי המשפט שיהיו תורנים בכל הנוגע להבאת עצורים לבית המשפט בסוף השבוע ובחג וההסדרים הקשורים בקיום דיונים בבתי משפט אלו, יהיו כמפורסם ב"רשומות".
- (ז) המועדים המדויקים להבאת עצור בפני שופט, יהיו כמפורסם בהנחיות המשטרה.

(5) מניין שעות המעצר עד להבאה בפני שופט

- (א) מניין השעות למעצרו של מי שנעצר בלא צו מעצר או של מי שנעצר על פי צו מעצר שניתן בהיעדרו, יתחיל ממועד תחילת המעצר, שהוא עם מתן הודעה על המעצר או בעשיית מעשה גלוי למימוש המעצר, כמפורט בסעיף 2 לעיל.
- (ב) במניין השעות יבוא סך כל הזמן שהחשוד הוחזק במעצר, כולל הזמן שלפני הבאתו לתחנת משטרה, בין אם הוחזק בתחנת משטרה אחת או במספר תחנות משטרה, וללא הבחנה אם עילות המעצר השתנו, במהלך תקופת המעצר.

(6) **הבאה בפני שופט**

- (א) הסתיימו פעולות החקירה, יובא העצור בפני שופט, בהקדם האפשרי, ותוך המועדים כמפורט לעיל, אלא אם החליט הקצין הממונה לשחררו ללא ערובה או בערובה ובתנאים שקבע.
- (ב) המשטרה תמסור, ללא דיחוי, הודעה על מועד הדיון ומקומו לחשוד ולסנגורו. היה ואין לחשוד סנגור, תימסר ההודעה לאדם הקרוב לחשוד שהוא נקב בשמו.

ג. **הדיון בבית המשפט בבקשה להארכת מעצר או לשחרור בערובה**

- (1) הדיון בבית המשפט לעניין הארכת מעצר, עילות המעצר, הטפסים המשמשים להארכת מעצרו של חשוד, אופן הצגת הטיעונים בבקשה להארכת מעצר והצגת חומר חסוי בפני השופט יהיו בהתאם להוראות החלות על הדיון בבית המשפט לעניין הוצאת צו מעצר כמפורט בסעיף 7 לעיל ובכפוף לשינויים המפורטים להלן.
- (2) הדיון בבית המשפט בבקשה להאריך את מעצרו של החשוד או לשחררו בערובה, יתקיים בנוכחות החשוד.
- (א) נוכח השופט, על יסוד חוות דעת של רופא משטרה או רופא אחר, שאי אפשר להביא את החשוד בפניו, מפאת מצב בריאותו, יתקיים הדיון בנוכחות סנגורו של החשוד או בנוכחות סנגור שימנה לו השופט.
- פסקה המניעה להתייצבות החשוד בבימ"ש, וטרם נסתיימה תקופת המעצר, רשאי החשוד לדרוש דיון חוזר.
- (ב) דיון בעניין מעצרו של מי שלגביו קיימת מניעה לפגישה עם עורך דין, ינוהל באופן שלא יינתן להם להיפגש.
- (3) בדיון בבית המשפט, תיוצג המשטרה, בדרך כלל, על ידי החוקר המטפל בחקירה או על ידי שוטר אחר הבקיא בפרטי המקרה.
- (4) הדיון בהארכת מעצר יהיה פומבי, אלא אם הורה שופט על קיום דיון בדלתיים סגורות, על פי העילות המנויות בסעיף 68 (ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984.

(5) **מעצר בעילה של צורכי חקירה**

- (א) שוטר הטוען למעצר בעילה של צורכי החקירה, יציג בפני בית המשפט נימוקים מיוחדים, שיירשמו, המוכיחים שלא ניתן לבצע את החקירה הנדרשת, אלא כאשר החשוד נתון במעצר.
- (ב) התקיימה עילה כאמור לעיל, יבקש השוטר את מספר ימי המעצר הנדרשים, לביצוע אותה פעולת החקירה, ולא יותר מ-5 ימים.
- (ג) נתקיימו נסיבות חריגות, אשר מחייבות הליך חקירה שלא ניתן להשלימו תוך 5 ימים, יבקש השוטר הארכת מעצר לתקופה ארוכה יותר, ובלבד שסך כל משך התקופות לא יעלה על 15 ימים. בבקשתו זו, יפרט השוטר את הליכי החקירה המתוכננים ואת הנסיבות שלא מאפשרות השלמת החקירה תוך 5 ימים.

6) הארכת מעצר של חשוד שהסתיימה חקירתו

שוטר הטוען להארכת מעצר, בנסיבות הקבועות בסעיף א(4), ימציא לבית המשפט הצהרה של תובע בנוסח זה:

"על פי סעיף 17(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, אני מאשר/ת כי לאחר עיון בחומר הראיות שהוגש לי, יש מקום לכאורה להגיש בתיק זה כתב אישום ולבקש מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו."

ד. שחרור עצור שנעצר על פי צו, על ידי קצין משטרה

(1) סבר הקצין האחראי לחקירה, כי טובת החקירה ונסיבות המקרה אינן מחייבות את המשך מעצרו של העצור, ובנסיבות הקיימות ניתן לשחררו בערובה או ללא ערובה, רשאי הוא להורות על שחרורו לפני תום תקופת המעצר שנקבעה בצו.

אולם אם קבע ביהמ"ש בצו את תנאי הערובה לשחררו, אין הקצין מוסמך לקבוע תנאי שחרור שונים, אלא באישור בית המשפט.

(2) הקצין האחראי לחקירה רשאי לשחררו ללא ערובה או בערובה, ובלבד שהעצור או סגורו הסכים לערובה שקבע, ובלבד שלא נקבע על ידי בית המשפט אחרת.

9. תקופות מעצר

א. מעצר לתקופה של 30 ימים

(1) שופט שציווה על מעצרו של חשוד בנוכחותו, מוסמך לעוצרו לתקופה שלא תעלה על 15 ימים ולחזור ולהאריך את מעצרו לתקופות נוספות, אשר כל אחת מהן לא תעלה על 15 ימים, ובלבד שסך כל ימי המעצר לא יעלה על 30 ימים.

(2) בחישוב תקופת 30 ימי המעצר, ייכללו גם 24 השעות הראשונות (במקרה חריג 48 השעות הראשונות), שבהן היה החשוד במעצר מכוח החלטת הקצין הממונה.

ב. מעצר לצורכי חקירה

(1) במעצר לצורכי חקירה, סך כל ימי המעצר לא יעלה על 15 ימים.

(2) בהארכת מעצר מעילה של צורכי חקירה, המוגבלת ל- 5 ימים, לא יובאו בחשבון שעות המעצר הראשונות, בטרם הובא בפני שופט (עד 48 שעות).

(3) שעות המעצר הראשונות יובאו בחשבון, בעת חישוב סך כל ימי המעצר לצורכי חקירה שיינתנו על ידי שופט, דהיינו 15 ימים; וזאת להבדיל מבקשה להארכת מעצר מעילות אחרות, ששם לא ייחשבו שעות המעצר הראשונות בכלל 15 ימי המעצר הראשונים.

ג. מעצר לאחר סיום החקירה

במעצר לאחר סיום החקירה, על פי סעיף א(4) – ניתן לבקש הארכת מעצר, לפרק זמן שאינו עולה על 5 ימים נוספים.

ד. בקשה להארכת מעצר, באישור היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על ידו.

(1) הגיע סך כל ימי המעצר ל-30 ימים, ונדרש המשך המעצר – תוגש בקשה להארכת המעצר לידי היועץ המשפטי לממשלה או לידי מי שהוסמך על ידו.

(2) **אופן הפנייה ליועץ המשפטי לממשלה**

הפנייה אל היועץ המשפטי לממשלה תיעשה באמצעות מחלקת תביעות באח"ם, כדלקמן:

(א) היחידה המבקשת תפנה בטלפון אל מחלקת התביעות באח"ם, לפחות שני ימי עבודה לפני יום תום המעצר, על מנת לתאם ישיבה בין החוקר המטפל בתיק החקירה לבין היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על ידו.

(ב) החוקר יצטייד בתיק החקירה ובסיכום אשר יכלול בין היתר: פרטי החשוד, פרטי העבירה, הראיות הנמצאות בידי המשטרה, מועדי המעצר ומועדי הארכתו, ציון הפעולות שבוצעו בחקירה והנימוקים לבקשה להארכת המעצר.

(3) באישור היועץ המשפטי לממשלה להארכת תקופת המעצר, ייעשה שימוש חד-פעמי. לפיכך, אם הסתיימו ימי המעצר הנקובים בצו השופט, אף אם לא הסתיימו ימי המעצר שאושרו על ידי היועץ המשפטי לממשלה, והתעורר הצורך להאריך מעצרו של החשוד לתקופה נוספת, יש לפנות מחדש אל היועץ המשפטי לממשלה, באמצעות מחלקת התביעות באח"ם, ולנהוג לפי האמור בסעיף (2) לעיל.

(4) **חישוב ימי המעצר**

(א) תחילת מניין ימי המעצר כפי שנפסקו על ידי בית המשפט בנוכחות החשוד, תהיה עם הודעת השופט בפניו על מתן הצו, אלא אם קבע השופט מועד אחר. דהיינו, לצורך חישוב ימי המעצר, ייחשבו 24 השעות שחלפו ממועד הודעת המעצר כיום אחד.

(ב) ימי מנוחה, גרה או שבתון, יבואו במניין ימי המעצר על פי חיקוק, אף אם היו הימים האחרונים של תקופת המעצר. לפיכך, תוגש בקשה להארכת מעצר של חשוד אשר תקופת מעצרו מסתיימת באחד המועדים הנקובים לעיל, תוך תקופת מעצרו, ולפני המועד הנקוב לעיל.

10. העברת עצורים בין יחידות

א. **ביצוע מעצר לפי דרישה של יחידה אחרת**

(1) ככלל, פנייה של יחידת משטרה אחת אל יחידת משטרה אחרת, לעצור חשוד המתגורר או הנמצא באזור או בהחזקתה של היחידה האחרת, תיעשה באמצעות מברק או דוא"ל.

(2) הייתה הפנייה דחופה, ניתן לעשותה באמצעות הטלפון, ובלבד שמיד לאחר מכן יישלח מברק או דוא"ל על כך.

(3) פרטי הפנייה

הפנייה תכלול את הפרטים כדלקמן:

- (א) העבירה המיוחסת לחשוד, נסיבותיה, תאריך ומקום ביצועה והעילה למעצר, ככל שידוע הדבר.
- (ב) שמו של הקצין המבקש את המעצר, אם המעצר הוא ללא צו.
- (ג) אם המעצר הוא על פי צו מעצר שנמצא בידי היחידה המבקשת, עותק מהצו יועבר בדואר או בפקסימיליה.
- (4) נעצר החשוד המבוקש, תנהג היחידה העוצרת לפי הוראות פקודה זו, לרבות ההוראות בדבר דיווח על המעצר החלות על הקצין הממונה או קצין משטרה האחראי לחקירה. הדו"ח ימולא על ידי השוטרים שביצעו את המעצר בפועל.
- (5) העצור יילקח, ללא דיחוי, על ידי היחידה שביקשה את מעצרו, ויובא שם בפני הקצין הממונה, אשר יפעיל את סמכויותיו.

ב. העברת עצור, במהלך תקופת מעצרו, מיחידה ליחידה ושחרורו

(1) העברה במהלך תקופת המעצר

יחידה שעצרה חשוד, והלה, במהלך תקופת מעצרו, נדרש לחקירה ביחידה אחרת, תנהג כדלקמן:

- (א) תצרף למסמך המורה על מעצר, המלווה את העצור, מכתב לוואי, שבו תציין את מספר תיק החקירה, העבירה שבגינה נעצר החשוד, דבר העברתו לפי דרישה והוראות לגבי שחרור. העתק ממכתב הלוואי יתויק בתיק החקירה, וישמש אסמכתא להעברה.
- (ב) הועבר העצור ליחידה אחרת, לחקירת אותה עבירה שבגינה נעצר לראשונה או בגין אותה סדרה של עבירות, תשתמש היחידה האחרת בימי המעצר שנקבעו במסמך המורה על המעצר. במקרה כזה, יועבר עם העצור כל תיק חקירה או העתק ממנו.
- (ג) הועבר העצור ליחידה אחרת, לחקירת עבירה אחרת מהעבירה שבגינה נעצר לראשונה, תפנה היחידה האחרת, בהקדם האפשרי, לבית המשפט, בבקשה להוצאת צו מעצר.
- (ד) כל עצור אשר מועבר ליחידה אחרת לאחר שהוארך מעצרו בבית משפט, יועברו עמו המסמכים המתעדים את ההחלטות השיפוטיות בעניינו.
- (2) בבקשה לבית המשפט, להארכת מעצרו של החשוד או לשחרורו, לפי העניין, תציין היחידה המבקשת גם את עובדת העברתו של העצור, תוך תקופת מעצרו ואת העבירה שבגינה נעצר לראשונה, ותצרף לבקשה את ההחלטה השיפוטית הקודמת, אם הייתה כזו.

11. שחרור לאחר מעצר או כליאה

א. שחרור - כללים

(1) במהלך המעצר, יבדוק הקצין האחראי לחקירה האם יש הצדקה להמשך החזקתו של החשוד במעצר. כגון: מעצרו היה לצורך ניהול חקירה והחקירה הסתיימה, או העילה למעצרו הייתה חשש להעלמת ראיה והראיה כבר נתפסה.

התברר כי אין עוד הצדקה להמשך החזקתו או אם הוברר כי אין יסוד לחשד נגדו, ישוחרר החשוד מן המעצר, ללא תנאים או בתנאי ערובה.

(2) שיקולים ומועדים

נעצר אדם ונכלא על פי החלטת הקצין הממונה וכמפורט בחלק ב' של טופס מ-3015, או על פי צו מעצר שניתן בהיעדרו, יש לנהוג בו כדלקמן:

(א) אין הצדקה עניינית להמשך המעצר - ישוחרר העצור, בהקדם האפשרי, על ידי הקצין הממונה, בערובה או ללא ערובה או יובא לשחרור בפני שופט, אם הורה השופט כך בצו.

בשיקולי הקצין הממונה לשחרר את האדם בערובה או ללא ערובה ילקחו בחשבון, בין היתר, שיקולים כגון: מהות העבירה, עברו הפלילי של האדם, מקום מגורים קבוע, חשש לאי התייצבות או להימלטות מן הדין.

(ב) לא שוחרר העצור כאמור לעיל, ואף לא הובא בפני שופט תוך 12 או 24 שעות ממועד מעצרו, לפי העניין, לשם המשך מעצר או לשם שחרור בערובה - ישוחרר העצור מיד, אלא אם ניתנה החלטה לדחיית הבאתו בפני שופט עד ל-24 או 48 שעות, לפי העניין, כמפורט בסעיף 8 ב (3), (4), (5) או (6) לעיל.

(3) טופסי השחרור והפצתם

(א) טופס מ-3016 "אסמכתא לשחרור"

שחרור שלאחר כליאה, מכוח חלק ב' של טופס מ-3015, ייעשה על ידי הקצין הממונה, אשר ימלא טופס מ-3016, במקור ובשלושה העתקים.

הטופס יופץ כדלקמן:

[1] המקור - לתיק החקירה.

[2] העתק ראשון - לבית המעצר.

[3] העתק שני - לעצור.

[4] העתק שלישי - לאוגדן דיווח, למערכת המעצרים המקוונת.

(ב) **טופס 225 - "פקודת שחרור" של בתי המשפט**

שחרר עצור שנעצר על פי צו שופט, ימולא לגביו טופס 225 - "פקודת שחרור" של בתי המשפט.

הטופס ימולא במקור ובארבעה העתקים ויופץ כדלקמן:

- [1] המקור - לתיק החקירה.
- [2] העתק ראשון - לבית המעצר.
- [3] העתק שני - לתיק בית המשפט.
- [4] העתק שלישי - למשחרר.
- [5] העתק רביעי - לאוגדן דיווח, למערכת המעצרים המקוונת.

ב. הטלת ערובה ושחרור בערובה

(1) **שיקולי הקצין הממונה בקביעת ערובה**

(א) החליט הקצין הממונה לשחרר אדם בערובה או להטיל עליו ערובה, יקבע את סוג הערובה, גובהה ותנאיה. תנאי הערובה, גובה הערובה ומשך תוקפם של התנאים יהיו במידה שאינה עולה על הנדרש כדי להשיג את מטרת הטלת הערובה.

(ב) בהחלטתו, ישקול הקצין הממונה גם את אלה:

- [1] מהות העבירה.
- [2] המידע שבידי התביעה - החשש שהחשוד יסתתר בגבולות ישראל או יברח ממנה; החשש שהחשוד יסכל את החקירה או יפריע למהלכה; החשש שהחשוד ימשיך בביצוע עבירות מן הסוג המיוחס לו או עבירות אחרות.
- [3] עברו הפלילי של החשוד.
- [4] מצבו הכלכלי של החשוד ויכולתו להמציא את הערובה הנדרשת.
- [5] האפשרות שהחשוד יוכל לעמוד בתנאי הערובה.

(2) **קביעת ערובה בידי הקצין הממונה**

(א) **התנאים**

שחרור בערובה יהיה על תנאי שהחשוד יתייצב לחקירה או למשפט, בכל מועד שיידרש ולא ישבש הליכי חקירה ומשפט. כן רשאי הקצין, בהסכמת החשוד, להתנות את השחרור בערובה, בתנאים הבאים:

- [1] חובת הודעה על כל שינוי במען המגורים ובמקום העבודה.

[2] איסור יציאה מישראל והפקדת הדרכון, לתקופה שלא תעלה על 3 חודשים :

[א] לא יצווה הקצין הממונה על איסור יציאה מן הארץ, אלא אם נתקיימו שני אלה :

- קיימת אפשרות סבירה שהמשוחרר לא יתייצב לחקירה, לדיון במשפט או לנשיאת עונשו.

- לא ניתן להבטיח את התייצבותו בהמצאת ערובה מתאימה או בקביעת תנאי שחרור מתאימים.

[ב] צו איסור יציאה מן הארץ ישמש אסמכתא למנוע את יציאתו של המשוחרר מן הארץ.

[ג] היה והתחייב החשוד בכתב שלא לצאת מישראל כאחד מתנאי הערובה - ידווח על כך הקצין הממונה לרישום ביקורת גבולות בטופס מ-2528 "הכללה ברשב"ג", ויצוין בטופס כי החשוד שוחרר בערובה בהתחייבות שלא יצא מישראל. דין התחייבות כזו כדין צו שופט לעיכוב יציאה מן הארץ.

[3] איסור כניסה לאזור, ליישוב או למקום בארץ, לתקופה שלא תעלה על 15 ימים.

[4] איסור לקיים קשר או להיפגש עם מי שיקבע הקצין, לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

[5] חובת מגורים או הימצאות באזור, ביישוב או במקום בארץ, לתקופה שלא תעלה על 15 ימים.

[6] חובה להתייצב בתחנת המשטרה במועדים שייקבעו.

[7] איסור יציאה ממקום המגורים במשך כל שעות היממה או חלק ממנה, לתקופה שלא תעלה על 5 ימים.

(ב) החליט הקצין הממונה להתנות את הערובה בתנאים שהוא מוסמך להתנותם, יודיע לחשוד כי הוא מוסמך להתנות תנאים אלו לשחרורו בערובה, יסביר לו את מהות התנאים ויבקש את הסכמתו לתנאים. כן יסביר לחשוד כי זכותו שלא להסכים לתנאים אלו ולבקש להביאו לשחרור בפני שופט.

(ג) החליט הקצין הממונה לשחרר את החשוד בערובה, ולא הסכים החשוד להטלת הערובה, לגובהה או לתנאיה, או סבר הקצין הממונה כי יש לשחרר את החשוד בתנאים שאינם בתחום סמכותו או שסבר כי לא תומצא הערובה במועד – ייעצר החשוד ויובא לפני שופט מוקדם ככל האפשר ובתוך 24 שעות.

(ד) לצורך הפיקוח על קיום תנאי השחרור, יש לשוטר סמכות כניסה לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח כי המשוחרר נמצא בו או למקום שבו על המשוחרר להימצא.

(ה) נקבעה ערובה על דרך של עירבון כספי ונבצר מן החשוד להפקיד את העירבון, רשאי הקצין הממונה להורות על שחרור החשוד בערובה אחרת, וכן להתנות את השחרור בהפקדת העירבון הכספי, תוך מועד שייקבע.

(ו) דינו של מי שהוטלה עליו ערובה, כדין משוחרר בערובה, בשינויים המחויבים.

(3) הבאה לשחרור בערובה בפני שופט

(א) מצא קצין ממונה, המוסמך לעצור חשוד, כי בנסיבות המקרה אין הצדקה עניינית למעצר; אולם ניתן לשחררו רק בתנאים שמוסמך להתנות בית המשפט או שהחשוד אינו מסכים לתנאי השחרור שקבע הקצין הממונה - יביאנו בפני שופט, על מנת שיטיל עליו ערובה או שישחררו בערובה.

(ב) שיקולי בית המשפט בקביעת הערובה זהים לשיקולי הקצין הממונה, כמפורט בסעיף (1) (ב), (ג) לעיל.

(ג) בית המשפט מוסמך לצוות גם על נאשם או על נידון שערער תלוי ועומד על פסק דינו, לתת ערובה גם אם אינו מוסמך להורות על מעצרו על פי אחת מעילות המעצר עד תום ההליכים; וזאת כדי להבטיח את התייצבותו למשפט.

(ד) תנאי השחרור בערובה של בית המשפט יהיו כמפורט בסעיף 48 לחסד"פ - מעצרים ובכפוף לסעיף 45 לחסד"פ - מעצרים.

(ה) סדרי דין בהגשת בקשה לשחרור בערובה

[1] אופן הגשת הבקשה

[א] בקשה לשחרור בערובה תוגש בכתב, על ידי שוטר, ותכיל את תמצית הנימוקים לבקשה. אם קדמו לה בקשות אחרות באותו עניין, יצורפו אליה העתקי אותן בקשות והפרוטוקולים של הדיונים בבקשות אלה.

[ב] על בקשה כאמור לעיל יחולו הוראות סעיף 48 לעיל, בשינויים המחויבים.

[2] נוכחות בעלי הדין

[א] דיון בערר על החלטת הקצין הממונה, בתוקף הערובה ובנושאים נוספים המנויים בחוק, יתקיים בנוכחות המשוחרר בערובה או הסנגור, בפני העצור ובנוכחות התובע.

אולם, מותר לדון בבקשת עצור שלא בפני תובע, אם ניתנה לתובע הודעה על הדיון, 24 שעות מראש.

מותר לדון בבקשת תובע שלא בנוכחות המשוחרר בערובה, אם הומצאה למשוחרר בערובה הודעה על הדיון, 48 שעות מראש.

[ב] הודעה על מועד הדיון ומקומו תימסר לעצור, למשוחרר בערובה, לסניגור ולתובע.

[ג] לא ניתן לקיים דיון בנוכחות העצור מפאת מצב בריאותו, יחולו הוראות סעיף 28(2) לעיל, בשינויים המחויבים.

(ו) **השהיית ביצוע השחרור**

[1] החליט בית המשפט על שחרור בערובה או על שחרור ללא ערובה, של אדם שהיה במעצר בעת מתן ההחלטה, והודיע היועץ המשפטי לממשלה או תובע, במעמד מתן ההחלטה, על רצונו לערור עליה, רשאי בית המשפט שנתן את הצו לצוות על השהיית ביצוע השחרור לתקופה שיקצוב ושלא תעלה על 48 שעות מעת מתן ההחלטה. לעניין זה יחולו הוראות סעיף 29 לחסד"פ – מעצרים, בשינויים המחויבים.

[2] ערר כאמור לעיל, יוגש, בהקדם האפשרי, תוך התקופה שנקצבה.

[3] החליט היועץ המשפטי לממשלה או התובע, למרות הודעתו לבית המשפט, כי לא יוגש ערר, יודיע מיד לבית המשפט על החלטתו, והאדם ישוחרר לאלתר.

(4) **ערר על החלטת הקצין הממונה** – מי ששוחרר בערובה על ידי הקצין הממונה, רשאי לערור בפני בית משפט שלום על גובה הערובה ועל סבירות תנאיה, תוך 14 ימים מיום החלטת הקצין הממונה. כן רשאי הוא לערור אם ישתנו הנסיבות ויש בהן כדי להשפיע על קביעת תנאי השחרור.

(5) **סייג לשחרור בערובה של עצור על ידי הקצין הממונה**

במקרים המנויים להלן לא ישוחרר חשוד בערובה במשטרה, אלא יובא לבית המשפט, לצורך שחרורו בערובה. במקרים כאלה, יש לנמק בבית המשפט את הצורך בשחרור על ידי בית המשפט ולא במשטרה:

(א) עצור שיש יסוד סביר להניח שהוא נמלט ממשמרת חוקית.

הימלטות ממשמרת חוקית לעניין סעיף זה הינה הימלטות ממקום מעצר או ממעצר שבוצע על פי צו מעצר.

(ב) כאשר החשוד אינו מסכים לתנאי הערובה שנקבעו לו.

(ג) כאשר הוצא צו מעצר על ידי בית המשפט והתקיים אחד מאלה:

[1] השופט קבע כי יש להביא את העצור בפניו לשם שחרורו בערובה.

[2] העצור ביקש להיות מובא בפני שופט לשם שחרורו בערובה.

(ד) כאשר החליט הקצין הממונה, כי יש מקום לדרוש מהעצור לחתום על ערבות או להפקיד סכום כסף, כמפורט בהודעת חטיבת החקירות בנושא שחרור בערובה.

(ה) במקרים מיוחדים, כגון: כאשר נטענה מצד החשוד טענה בדבר אלימות כלפיו מצד המשטרה או כאשר קיים צורך בהרתעת החשוד על ידי בית המשפט.

(6) אי-המצאת ערובה

(א) אי-המצאת ערובה שהוטלה על ידי קצין משטרה

- [1] שוחרר אדם בערובה ולא המציאה במועד שנקבע, ייעצר ויובא בפני שופט, תוך 24 שעות ממעצרו.
- [2] מיד עם המצאת הערובה הנדרשת ומילוי תנאי הערובה, ישוחרר האדם ממעצרו.

(ב) אי-המצאת ערובה שהוטלה על ידי בית משפט

- [1] שוחרר אדם בערובה ולא המציאה במועד שנקבע, ייעצר ויובא בפני שופט תוך 24 שעות מעת מעצרו.
- [2] היתנה השופט את השחרור בהמצאת ערובה, ולא הומצאה הערובה במועד שנקבע, יובא העצור בפני שופט, תוך 24 שעות מתום המועד האמור.
- [3] לא קבע השופט מועד להמצאת הערובה ולא הומצאה הערובה, יובא העצור בפני שופט תוך 48 שעות מעת מתן ההחלטה.
- [4] מיד עם המצאת הערובה הנדרשת ומילוי תנאי הערובה, ישוחרר האדם ממעצרו.

(7) כתב ערובה

(א) בכתב ערובה יש לפרט את תנאי השחרור.

העצור יחתום על כתב הערובה בפני אחד מאלה: שופט, רשם, מזכיר בית משפט, שוטר או סוהר, שהוסמך לכך בפקודות השירות של שירות בתי הסוהר.

”שוטר” – כל שוטר הנמנה עם משטרת ישראל.

(ב) בכתב הערובה החתום בידי צד שלישי, יפורטו גם התנאים המיוחדים שלמילויים ערב צד שלישי.

(ג) יש למסור למי שמשחרר בערובה או מי שהוטלה עליו ערובה העתק מכתב הערובה.

(8) תוקף הערובה

- (א) הערובה ותנאי השחרור בערובה יתבטלו, אם לא יוגש כתב אישום נגד החשוד, תוך 180 ימים.
- (ב) בית המשפט רשאי, בתוך תקופת הערובה, להאריך אותה ואת תנאיה, לתקופה נוספת שלא תעלה על 180 ימים, אם הוגשה בקשה לכך, באישור תובע.
- (ג) בית המשפט רשאי להורות על הארכה נוספת של הערובה ותנאיה לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, אם הוגשה בקשה לכך, באישור היועץ המשפטי לממשלה.

(ד) עם העברת התיק לתביעה, יצוין על כריכת התיק, בהדגשה, המועד האחרון להגשת כתב האישום, בטרם יפקע תוקפה של הערובה. הייתה תקופה זו קצרה מכדי לאפשר את הגשת כתב האישום במועד, תדאג יחידת החקירות להארכת תוקפה של הערובה או להחלפתה, לפני העברת התיק לתביעה.

(9) סמכות שוטר

כל עוד לא הוגש כתב אישום, רשאי שוטר שאינו תובע, כאמור בסעיף 12 (א) (2) לחוק סדר הדין הפלילי, לנהל הליכים לפי סימן ג' לחסד"פ - מעצרים או לפי סימן ו', למעט הליכים לפי סעיפים 52 ו- 53, לחסד"פ - מעצרים (עיון חוזר בהחלטת בית משפט, וערר על החלטת בית משפט).

(10) פטור הערב

(א) ביקש ערב צד שלישי לבטל את ערבותו או להחזיר לו את ערבונו, רשאי הקצין הממונה, לאחר שהזמין אליו את המבקש, המשוחרר בערובה וכל ערב שערב יחד עם המבקש, להיעתר לבקשה או לסרב לה.

(ב) הקצין הממונה לא יסרב לבקשה, אם המשוחרר בערובה התייצב או הובא בפני הקצין הממונה.

(ג) נעתר הקצין הממונה לבקשה, רשאי הוא לבטל את השחרור בערובה, לקבוע ערובה אחרת או לשנות את תנאי הערובה.

ג. שחרור והפטור בתום משפט

זוכה נאשם, בוטל האישום או הופסקו הליכי המשפט, ישוחרר מיד ממעצר, אם הוא עצור, ואם שוחרר בערובה, יופטרו הוא וערביו מערבותם ויוחזר העירבון הכספי, הכל לפי העניין. אולם, אם הודיעה התביעה כי בדעתה להגיש ערעור, רשאי בית המשפט לשחררו בערובה מטעמים שיירשמו או להורות על מעצרו, לתקופה שלא תעלה על 72 שעות, לשם הגשת הודעת הערעור.

12. אוכלוסיות מיוחדות

א. בעלי חסינות מכוח החוק

(1) להלן בעלי התפקידים שלהם חסינות מפני מעצר, מכוח החוק:

(א) נשיא המדינה

(ב) שר

(ג) חבר כנסת.

(2) החסינות של שר וחבר כנסת מפני מעצר לא תחול, אם נתפש בשעה שביצע פשע שיש עמו שימוש בכוח או הפרת שלום הציבור או בגידה.

(3) על בעלי חסינות מכוח החוק חלות הוראות מיוחדות לעניין מסירת הודעות ותקופות המעצר, על פי חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א - 1951.

ב. מעצר שופט

אין לעצור שופט, אלא בהוראה מאת המפקח הכללי או ראש אח"ס, ובאישור היועץ המשפטי לממשלה.

ג. מעצר אישיות חשובה

אין לעצור אישיות חשובה, כהגדרתה בהוראת אח"ס ובנוהל חטיבת החקירות, אלא אם ניתנה לכך הסכמתו של ראש אח"ס.

ד. מעצר שוטר

נוהלי המעצר לגבי שוטר החשוד בביצוע עבירה פלילית, הוסדרו בפקודת המטה הארצי 06.03.03 - "חקירת אנשי משטרה על ידי המשטרה ועל ידי המחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים" ובנוהל חטיבת החקירות.

ה. מעצר נציג חוץ

אירוע שמעורב בו נציג חוץ יטופל כקבוע בפקודת המטא"ר 04.02.01 – "טיפול המשטרה באירוע שמעורב בו נציג חוץ".

ו. מעצר נתין זר

(1) היה העצור נתין זר, תפעל היחידה העוצרת כמותווה בפקודת המטה הארצי 14.01.32 - "טיפול המשטרה בנתין זר - הוראות מיוחדות".

(2) היחידה העוצרת תשלח מברק על המעצר לאח"ס/נציגויות זרות ולידיעת גורמי המודיעין במחוז ובמרחב.

ז. מעצר חייל

עיכוב או מעצר חייל יבוצע כמותווה בפקודת המטה הארצי 14.01.08 - "חיילים ואזרחים הנתונים לשיפוט צבאי - עיכוב, מעצר, חיפוש, חקירה והעמדה לדין".

13. עיכוב, מעצר ושחרור של קטין - הוראות מיוחדות

א. תחולת הוראות פקודת המטא"ר על קטין

על עיכוב מעצר ושחרור של קטין יחולו הוראות סעיפים 1–12 של פקודת המטא"ר הזאת, ככל שאינן סותרות את ההוראות שלהלן המיוחדות לעניין קטין.

ב. עיכוב, מעצר ושחרור של קטין - עקרונות

על עיכוב, מעצר ושחרור של קטין יחולו העקרונות הכלליים בעיכוב, מעצר ושחרור, הקבועים בסעיף 2 של פקודת המטא"ר הזאת, העקרונות בטיפול המשטרה בקטינים הקבועים בפקודת המטא"ר 14.01.05 – "חקירת קטין", וכן ההוראות האלה:

- (1) שוטר לא יעצור קטין אם אפשר להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירות הקטין פחותה ;
- (2) מעצרו של קטין יהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת מטרת המעצר ;
- (3) שוטר המחליט על מעצרו של קטין יביא בחשבון את גילו של הקטין ואת השפעת המעצר על שלומו הגופני והנפשי ועל התפתחותו ;
- (4) אין לעצור קטין שטרם מלאו לו 12 שנים.
- (5) ניתן לעכב קטין שטרם מלאו לו 12 שנים לצורך בירור פרטיו או לצורך הפגשתו בתחנה עם עובד סוציאלי שמונה לפי חוק. במקרה דחוף, כשיש חשש שהקטין נזקק – בירור הפרטים וזימון העובד הסוציאלי לתחנה ייעשו ללא דיחוי ;
- (6) שוטר לא יעכב ולא יעצור קטין במקום פומבי כגון בית ספר, מקום עבודה או מקום המשמש מפגש לבני נוער ;
- על אף האמור, אם אי-אפשר לדחות את העיכוב או המעצר, יש לתאם אותם עם מנהל המקום, באופן שלא ייראו כלפי חוץ כפעולה משטרתית ;
- במקרה חריג הממונה על החקירה רשאי לוותר על תיאום זה אם שוכנע כי הדבר עלול להכשיל את הפעולה, או כאשר יש צורך בהפסקת העבירה.
- במקרה כאמור הממונה על החקירה יכתוב את סיבת הוויתור ;
- (7) מעצר של קטין ייעשה במקום ובדרך שיצמצמו, ככל האפשר, את חשיפת המעצר ;
- (8) הובלת קטין חשוד מעוכב או עצור בידי חוקר נוער תיעשה, ככל האפשר, ברכב משטרה שאינו נושא סימני זיהוי משטרתיים ;
- (9) חוקר נוער המלווה קטין חשוד מעוכב או עצור לא ילבש מדי משטרה, ככל שהדבר אפשרי ;
- (10) עיכוב או מעצר מתוכנן ויזום של קטין חשוד – יעשה אותו חוקר נוער, אלא אם כן התקיימו הנסיבות שלהלן שבהן גם שוטר שאינו חוקר נוער רשאי לעכב או לעצור את הקטין :
- (א) כאשר יש צורך לעכב או לעצור קטין אגב עשיית עבירה או עקב צורך מידי.
- אם אין אפשרות אחרת, ניתן לעשות את העיכוב או המעצר כאמור במדים וברכב משטרה הנושא סימני זיהוי משטרתיים ;
- (ב) בנסיבות חריגות שאינן כאמור בסעיף (א) וכאשר יש חשיבות לעשיית העיכוב או המעצר ללא דיחוי, ובלבד שקצין מוסמך אישר מראש את העיכוב או את המעצר.
- לעניין סעיף זה, "נסיבות חריגות" – כגון אם באותה עת לא נוכח ביחידה חוקר נוער או אם יש לעשות בו-זמנית כמה עיכובים או מעצרים ואין די חוקרי נוער לעשות אותם ;
- (11) עיכוב או מעצר מתוכנן ויזום של קטין חשוד ייעשה בשעות היום, למעט בנסיבות חריגות ובאישור קצין מוסמך.

לעניין סעיף זה, "נסיבות חריגות" – כגון אם דחיית העיכוב או המעצר עלולה להכשיל את החקירה או אם עיכוב או מעצר שלא בשעות היום נדרש בשל שיקולים של שלום הציבור וביטחונו ;

(12) אין להוביל עצור קטין עם עצור או חשוד שהוא בגיר, ככל שהדבר אפשרי.

ג. הודעה על עיכוב עד שהוא קטין

- (1) שוטר שעכב עד שהוא קטין, וביקש ממנו להילוות אליו לתחנת המשטרה לצורך חקירתו, כקבוע בסעיף 33(2)(ד) – יודיע על כך להורה הקטין מוקדם ככל האפשר.
- (2) אם אי-אפשר להודיע להורה הקטין כאמור – יודיע השוטר לקרוב אחר של הקטין.
- (3) שוטר לא יודיע כאמור אם ביקש זאת הקטין, או אם סבר הממונה על תחנת המשטרה כי הודעה כאמור עשויה לפגוע בשלום הקטין.

ד. קטין חשוד שהגיע לתחנת משטרה או שהובא אליה - הודעות

- (1) הגיע קטין חשוד לתחנת משטרה או הובא אליה כשאינו עצור, לפי הוראות סעיף 67(ב) לחסד"פ – מעצרים, או נעצר קטין חשוד – יעשה הקצין הממונה בלא דיחוי את אלה:
 - (א) יודיע לקטין כי בכוונתו למסור הודעה על כך להורו ;
 - (ב) אם הקטין לא הביע התנגדות למסירת הודעה להורו – יורה הקצין הממונה להודיע להורה הקטין כי הקטין עוכב או נעצר כאמור ;
 - (ג) אם הקטין הביע התנגדות למסירת הודעה להורו מנימוק סביר – יעשה הקצין הממונה אחד מאלה, לפי העניין:
 - [1] אם הקטין אינו עצור – יורה שלא להודיע את ההודעה האמורה להורה הקטין ;
 - [2] אם הקטין עצור – ייתן הקצין הממונה משקל ראוי להתנגדות הקטין, בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו, ואם החליט שלא להודיע להורה הקטין יודיע את ההודעה האמורה לקרוב אחר.
- לעניין זה, "נימוק סביר" – נימוק המעלה חשש לפגיעה כלשהי בשלומם הגופני או הנפשי של הקטין או של אדם אחר ;
- (ד) יתעד את ההודעה לקטין כאמור בסעיף (א), יתעד את תגובת הקטין ואת התנגדותו ככל שהייתה כזו כאמור בסעיף (ב), וכן יתעד את החלטתו ונימוקיה. התיעוד כאמור יהיה תיעוד חזותי, תיעוד קולי או תיעוד בכתב.
- (2) עשה השוטר מאמץ סביר בנסיבות העניין לאתר את הורהו של הקטין המעוכב או העצור כדי למסור לו הודעה כאמור בסעיף ד(1) ולא איתרו – יעשה את אלה:
 - (א) ימסור הודעה כאמור לקרוב אחר, אלא אם כן לא היה אפשר לאתר קרוב אחר במאמץ סביר בנסיבות העניין.

- (ב) כל עוד הקטין נתון בחקירה או במעצר, לפי המאוחר – יעשה מעת לעת מאמץ סביר לאתר את הורה הקטין, ואם אותר – ימסור לו בלא דיחוי הודעה כאמור.
- (ג) אם לא נמסרה הודעה להורה הקטין או לקרוב אחר בשל היעדר אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין – יתעד זאת בכתב, ובכלל זה יתעד את הפעולות שנקט לצורך האיתור.
- (ד) הנסיבות שבהן שוטר רשאי לחקור קטין חשוד שהוא מעוכב, בלא ידיעת הורהו, הן כמפורט בפקודת המטא"ר 14.01.05 – "חקירת קטין".

(3) הודעה לקצין המבחן לנוער

החליט הקצין הממונה על מעצרו של קטין כקבוע בסעיף 36 – יודיע הקצין הממונה על המעצר לקצין המבחן, וזאת נוסף על הודעה להורה הקטין כקבוע בסעיף (1).

(4) הודעה לסנגור

נעצר קטין חשוד והובא לתחנה, או נעצר קטין חשוד בהתאם להוראות סעיף 32 לחוק המעצרים והובא לתחנה כשהוא עצור – יודיע החוקר על חקירתו של הקטין, לפני תחילתה לאחד מאלה, לפי העניין:

- (א) אם יש לקטין סנגור – לסנגורו של הקטין;
- (ב) אם אין לקטין סנגור – לסנגוריה הציבורית, כדי שתבחן את זכאותו לייצוג בלי לגרוע מהוראות כל דין, אין בהודעת החוקר כאמור, כשהיא לעצמה, כדי לעכב את החקירה.

ה. מועדי הבאת עצור קטין בפני שופט בשבת ובחג

- (1) חל מועד הבאתו של עצור קטין בפני שופט בשבת או בחג, יובא העצור הקטין בפני שופט לפני כניסת השבת או החג.
- (2) חל מועד הבאת עצור קטין בפני שופט, כאמור בסעיף (א) לעיל, ואישר קצין הנוער המחוזי או המרחבי כי לא ניתן להביא את העצור הקטין בפני שופט לפני כניסת השבת או החג, בשל צרכי חקירה מיוחדים – יובא העצור הקטין בפני שופט בתוך 4 שעות מצאת השבת או החג.
- החלטה בדבר צרכי חקירה מיוחדים תתועד ותצורף לטופס מ-3015.
- (3) בוצע מעצר הקטין פחות מ-4 שעות לפני כניסת השבת או החג, או במהלך השבת או החג – יובא העצור הקטין בפני שופט, בתוך 4 שעות מצאת השבת או החג, או בתוך 24 שעות מעת מעצרו, הכל לפי המאוחר.
- הקצין המוסמך לאשר את החזקתו במעצר במהלך השבת או החג של קטין שטרם מלאו לו 14 שנים – הוא קצין הנוער המרחבי או המחוזי.
- (4) עלה משך החג או צירוף משך החג והשבת על 48 שעות, ולא ניתן להביא את העצור הקטין בפני שופט עד סמוך לפני כניסת השבת או החג – יובא העצור הקטין בפני שופט, בהקדם האפשרי, לאחר צאת השבת או החג, או בתוך 24 שעות מעת המעצר, הכול לפי המאוחר.
- הקצין המוסמך לאשר את החזקתו במעצר במהלך השבת או החג של קטין שטרם מלאו לו 14 שנים – הוא קצין הנוער המרחבי או המחוזי.

ו. קטין עצור שטרם מלאו לו 14 שנים - הוראות מיוחדות

בנוסף על ההוראות המיוחדות שבסעיף ח, יחולו לעניין קטין עצור שטרם מלאו לו 14 שנים גם ההוראות האלה:

- (1) אם היה העצור קטין שטרם מלאו לו 14 שנים – כל פעולה מן הקבועות בסעיפים 18(1)-(3) ובסעיף 13 ייש לעשותה בתוך 24 שעות מן המועד שנקבע באותם סעיפים, תיעשה בתוך 12 שעות מאותו המועד.
- (2) קטין עצור שטרם מלאו לו 14 שנים – הקצין הממונה רשאי להשהות את הבאתו לפני שופט עד 24 שעות מתחילת המעצר, בכל אחד מאלה:
 - (א) התקיימה אחת מהנסיבות שבסעיף 18(3)(ב);
 - (ב) בנסיבות העניין היה אפשר לקבל את ההחלטה לבקש את הארכת מעצרו של הקטין רק לאחר חצות הלילה, והמועד להבאת הקטין לפני שופט לפי סעיף (א) חל שלא בשעות הפעילות של בית המשפט.
- הוארך המעצר כאמור – יובא הקטין לפני שופט מיד עם תחילת פעילותו של בית המשפט;
- (3) הוארך מעצרו של קטין שטרם מלאו לו 14 שנים כקבוע בסעיף (2) – יש לעשות את אלה:
 - (א) הקצין הממונה ירשום את הנימוק להארכת המעצר ביומן תיק החקירה;
 - (ב) השוטר הטוען לפני השופט בדיון בעניין המעצר יודיע לשופט את הנימוק להשהיה של הבאת הקטין לפניו.

ז. הזמנת הורה או קרוב אחר לבית המשפט לדיון במעצרו של קטין

- (1) נדרשה הבאת קטין לבית המשפט לדיון בעניין מעצרו, ביזמת גורמי החקירה או התביעה, או לפי החלטת בית המשפט – יודיע החוקר האחראי או התובע האחראי, לפי העניין, להורה הקטין על הזמנתו לדיון.
- (2) עשה החוקר האחראי או התובע האחראי, לפי העניין, מאמץ סביר לאתר את הורה הקטין ולא איתרו – יודיע כאמור לקרוב אחר של הקטין, אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין.
- (3) החוקר האחראי או התובע האחראי, לפי העניין, ייתן להורה או לקרוב האחר של הקטין שנמסרה לו הודעה כאמור בסעיף (1) או (2), הזדמנות להביע את עמדתו לעניין נוכחותו בדיון.
- (4) על אף האמור בסעיפים (1) ו-(2), החוקר האחראי או התובע האחראי, לפי העניין, רשאי שלא להודיע להורה הקטין או לקרוב אחר על הדיון בעניין מעצר הקטין – אם הביע הקטין התנגדות מנימוק סביר להזמנת ההורה או הקרוב האחר כאמור.
- (5) על אף האמור בסעיפים (1) ו-(2), לא יודיע החוקר האחראי או התובע האחראי, לפי העניין, להורה הקטין או לקרוב אחר שלו על הדיון בעניין מעצר הקטין – אם סבר כי יש בהודעה כדי להביא לאחד מאלה:
 - (א) לפגוע בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין;
 - (ב) לסכל את המטרה שלצורך השגתה המעצר מתבקש;

(ג) לסכן את ביטחון המדינה.

(6) החליט החוקר האחראי או התובע האחראי, לפי העניין, שלא להודיע להורה או לקרוב אחר של הקטין על הדיון בעניין מעצר הקטין – יביא את ההחלטה לאישור בית המשפט בעת הדיון בעניין מעצר הקטין.

ח. תקופות מעצר של קטין

- (1) שופט שציווה על מעצרו של חשוד קטין בנוכחותו, מוסמך לעוצרו לתקופה שלא תהיה יותר מ-10 ימים ולחזור ולהאריך את מעצרו לתקופות נוספות, אשר כל אחת מהן לא תהיה יותר מ-10 ימים, ובלבד שסך כל ימי המעצר לא יהיה יותר מ-20 ימים.
- (2) בחישוב תקופת 20 ימי המעצר, ייכללו גם 24 השעות הראשונות (במקרה חריג 48 השעות הראשונות), שבהן היה הקטין החשוד במעצר מכוח החלטת הקצין הממונה.
- (3) הגיע סך כל ימי המעצר ל-20 ימים, ונדרש המשך המעצר – תוגש בקשה להארכת המעצר לידי היועץ המשפטי לממשלה או לידי מי שהוסמך על ידו. אופן הפנייה ליועץ המשפטי לממשלה וחישוב ימי המעצר לצורך הבקשה יהיו כמפורט בסעיף 29(2)-(4) לפקודת המטא"ר הזאת.

ט. שחרור עצור שהוא קטין

טרם שחררו של קטין ממעצר יעשה השוטר המטפל בשחרור הקטין את אלה:

- (1) יודיע להורה הקטין או לקרוב אחר שלו על שחרור הקטין, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:
 - (א) אין אפשרות לאתר את הורה הקטין או קרוב אחר שלו במאמץ סביר בנסיבות העניין;
 - (ב) מסירת הודעה כאמור עלולה לפגוע בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין.
 - (2) יוודא שהקטין יגיע בבטחה ממקום מעצרו למקום מגוריו הקבוע.
- השוטר המטפל בשחרור הקטין יוודא את האמור ככל האפשר בתיאום עם הורה הקטין או עם קרוב אחר שלו.

י. הטלת ערובה ושחרור בערובה של קטין

- (1) בקביעת תנאי ערובה של קטין, יתחשב הקצין הממונה, בין השאר, בצרכיו המיוחדים של הקטין.
- (2) החליט הקצין הממונה לשחרר בערובה חשוד שהוא קטין, ולא הסכים הקטין להטלת הערובה, לגובהה או לתנאיה, או סבר הקצין הממונה כי יש לשחרר את הקטין בתנאים שאינם בתחום סמכותו או שסבר כי לא תומצא הערובה במועד – ייעצר הקטין ויובא לפני שופט מוקדם ככל האפשר ובתוך 24 שעות, ולעניין קטין שגילו 12–14 שנים – בתוך 12 שעות.
- (3) החליט הקצין הממונה לשחרר בערובה חשוד שהוא קטין – יבקש הקצין הממונה מאחד מהוריו של הקטין לערוב לשחררו, אלא כן סבר כי בנסיבות העניין אין לקבל מהורי הקטין ערבות לשחררו.

(4) סירבו הוריו של הקטין לערוב לשחרורו או שלא היה אפשר לאתר את הורי הקטין במאמץ סביר, ואין בגיר מתאים אחר המוכן לערוב לשחרור – ישוחרר הקטין בערבות עצמית או שיובא לפני בית המשפט להחלטה בעניין שחרורו, כקבוע בנוהלי אח"ס.

14. ביטול פקודת מטא"ר

פקודת המטא"ר 14.01.34 – "עיכוב, מעצר ושחרור" שפורסמה ביום 18.01.2008 – בטלה.